

# duhovno življenje

LA VIDA ESPIRITUAL

1972  
XXXIX

3



## Comienza una nueva primavera de la Iglesia

En este día, expreso mi gratitud a Cristo por las intuiciones de Su Santidad en el momento en que se publican los dos textos sinodales.

El celibato, locura del Evangelio para los hombres y anuncio del reino que viene, animará a la Iglesia de Dios en su vocación única de ser la sal de la tierra. El celibato no es, ciertamente, un camino fácil; mediante él, algunos hombres entregan a Cristo toda su vida sin reservarse nada para el futuro; mediante él, reciben una compensación centuplicada, pero con persecuciones vividas en una lucha interior por aquellos que Dios les confía. El celibato, lejos de contradecir la santidad del matrimonio cristiano, estimulará a los cristianos a descubrir lo que hay de específico en la vocación del laicado, es decir, un "sacerdocio real" depositado en cada cristiano y que consiste en vivir a Cristo por los hombres. De esta manera, esos cristianos realizarán más explícitamente en sí mismos una parte del ministerio común de la Iglesia.

El documento sobre la justicia es un texto insustituible para ayudarnos a reflexionar con muchos jóvenes que intentan liberarse de una angustia y de un pesimismo que se han hecho colectivos en la humanidad.

Si con estos documentos buscamos cómo vivir el misterio pascual, esta fiesta de comunión con Cristo resucitado, sabemos que esta fiesta no nos aparta jamás de la lucha por el hombre, por la justicia. Esta fiesta de Cristo en nosotros es para el hombre: "su reino está dentro de nosotros".

Comienza una nueva primavera de la Iglesia. El coraje de vuestro ministerio nos abre la puerta.

Con veneración

F. Roger, Prior de Taizé

ODKRIJVA  
V  
OBČESTVENO  
V  
RAZSEŽNOST  
MOLITVE!



Ali kdaj moliš za svoje pastirje? Ali priporočaš Bogu naše javne delavce, odbornike naših domov in organizacij, naše profesorje in učitelje, naše predavatelje in pisce? Ali se zatekaš k Materi božji za našo mladino, za naše bolnike in naše osamele sobrate? Ali se spominjaš v svojih molitvah zadev in usode naše skupnosti, naših sorojakov, raztresenih po svetu in doma v Sloveniji?

Kadar se pogovarjava s kakim prijateljem, neizbežno odraža v razgovoru trenutne zadeve našega življenja. In to se mora dogajati tudi tedaj, kadar se v molitvi pogovarjamo z Bogom.

Velik del svetopisemskih molitev je res izraz stanja poedincev. Molvec razklada svojemu Bogu osebne težave in radosti, svoje želje in upe, svoje nezgode in grehe. Vendar navadno preide kmalu iz lastnih zadev v zadeve svojega izraelskega ljudstva, čigar trenutno stanje in položaj narekujeta vsebino in obliko molitve.

Tudi najina molitev naj bo odprta, pozorna in zavzeča za potrebe in usodo naše skupnosti, ne pa nekaj obrobnega v njenem življenju.

J. Š.

# Če hočeš mir, delaj za pravičnost!

Vsi, ki mislite, vsi, ki vladate, vsi, ki živite v letu 1972, prejmite ponovno naše povabilo k praznovanju dneva miru!

Ponovno hočemo razmišljati o miru, ker imamo o njem zelo vzvišen pojem in ker je mir bistvena in temeljna dobrina človeštva, kulture, napredka, reda in bratstva med narodi.

Prepričani smo, da mora biti ideja miru tudi vnaprej vodilna ideja v spremembah človeškega življenja. Celo bolj nujno je potrebna v prostoru in času, ko jo teoretično in praktično osporavajo. Ta ideja obvladuje človekove težnje, prizadevanja in nade. Mir je naš cilj in zato ostane začetek in konec našega delovanja, pa naj ga opravljamo kot posamezniki ali kot skupnost.

Zato smo mnenja, da je silno važno, da imamo natančen pojem o miru, ker ga pogosto izkrivljajo in pačijo. Najprej bomo to povedali mladim. Mir nikakor ni statičen način življenja, v takem miru bi življenje doseglo svoj višek, pa tudi svojo smrt. Življenje je marveč gibanje, rast, delo, prizadevanje in osvajanje... Ali je mir

zares takšen? Je, ker je povezan z najvišjo dobrino človeka, ki je večni popotnik na zemlji, in ker te dobrine nikdar popolnoma ne dosežemo; vedno znova jo osvajamo, ali nikdar je popolnoma ne osvajamo. Zato je mir središčna in gibalna ideja najaktivnejše prizadevnosti.

To nikakor ne pomeni, da se mir sklada s prisilo. To bi radi predvsem povedali odgovornim, ki si prizadevajo za urejen odnos med člani neke skupine — družine, šole, podjetja, zadruga, stanu, mesta, države. Odgovorni so v vedni skušnjavi, da bi s prisilo upostavljali razmerja, ki imajo videz miru. Taka dvoličnost skupnega življenja se spreminja v trpljenje in maličenje ljudi — kakor se spremeni ozračje, ki nastane včasih po neslavni zmagi, v dejansko prevaro. Podobna prevara je nesmiseln despotizem, rušeče nasilje ali tako ravnotežje sil, kjer stalna opozicija končno izbruhne v nasilno eksplozijo, ki z mnogoterimi razvalinami kar vpije, kako zlagan je bil mir, vsiljen z močjo in nasiljem.

Mir ni zvijača (Job 15, 21). Mir ni vlada laži (Jer 6, 14). Še manj pa je mir splošna in neo-

brzdana tiranija ali nasilje. Vsaj nasilje bi si danes ne smelo prisvajati vzvišenega imena mir.

Čeprav ni lahko, si moramo vendarle ustvariti pravičen pojem o miru. To je težko za tistega, ki se upira neposrednemu uvidu, da je mir nekaj zelo človeškega. Pokazali bomo pravo pot do razumeva-

nja, kaj je resničen mir. Če preizkusimo, odkod pravzaprav mir izhaja, vidimo, da njegova korenina sega v pristen človekov čut za poštenje. Mir, ki ga ne gradimo na spoštovanju človeka, ni pravi mir. Kako pa pravimo temu človekovemu čutu za poštenje? Pravičnost.

Ali se nam ne zdi pravičnost



Pavel VI. je 1. januarja 1972 že petič proglasil dan miru

kakor neka negibna boginja? To tudi je. Mir se izraža v pravicah in dolžnostih in je v zakonikih, tj. v zakonikih in pogodbah, ki jih ne smemo prelamljati in ki na njih temeljijo ustaljeni družbeni, kulturni in gospodarski odnosi. Mir je torej red. Toda če bi pravičnost, z drugimi besedami vsebina pravic in dolžnosti, dobila druge izraze, boljše od teh, ki jih imamo sedaj, kaj bi se zgodilo?

Pr eden odgovorimo, se vprašajmo: Ali je podmena o nekem razvoju zavesti o pravičnosti dopustna, verjetna in zaželena?

Da! Ravno to dejstvo je značilno za sodobni svet, ki se po tem loči od antičnega sveta. Danes zavest o pravičnosti napreduje. Mislimo, da tega nihče ne osporava. Tega nam ni treba podrobno razčlenjevati. Danes vsi vemo, da ima

po zaslugi napredka kulture vsak človek novo zavest o sebi. Vsak človek danes ve, da je oseba in se čuti osebo, kar pomeni nedotakljivo bitje, ki je enako drugim, svobodno in odgovorno, recimo kar — sveto bitje. Zato prodira v človekovo zavest novo, boljše, popolnejše in bolj zahtevno pojmovanje pravic in dolžnosti. Iz človekovega srca se poraja pravičnost, ne več statična, ampak dinamična. In to ni zgolj posamezen pojav, niti ni omejen na izbrane in omejene skupine, danes je to kolektivni, vsesplošen pojav. Na to nas glasno opozarjajo dežele v razvoju; to je glas ljudstva, vse človeštvo išče nov izraz za pravičnost, nov temelj miru.

Vsi smo o tej neizpodbitni trditvi prepričani. Zakaj se potem obotavljamo dati miru nov temelj namesto same statične pravičnosti? Ali ni zadnja sinoda škofov na glasila, da je treba obnoviti večjo pravičnost v narodni in mednarodni skupnosti?

Ali je npr. pravično, da celim narodom ne pustimo, da bi svobodno in normalno terjali pravico, ki jo človekov duh najbolj ljubosumno zahteva, pravico do svobode vere? Katera oblast, katera ideologija, kateri zgodovinski ali svetovni interesi si morejo prisvajati pravico, da preprečujejo in dušijo verski čut in njegov zakoniti in humani izraz? (Tu ne mislimo na praznoverje, na fanatizem in tudi ne na prevratništvo.)



Kako naj rečemo takemu miru, ki bi nam ga radi dali in pri tem teptali osnovne človekove pravice?

Tudi tam, kjer bi teptali ali osporavali nesporne narodne, družbene, kulturne, gospodarske pravice, bi nikakor ne mogli govoriti o resničnem miru, saj bi bil tak mir učinek nasilja. Ali bo tak mir trajen? In tudi če bi bil trajen, ali bi bil pravičen in human?

Ali je npr. pravično, da ne damo vsaki deželi možnosti, da bi se razvijala ob sodelovanju z drugimi in to brez slehernega ekonomskega ali tudi političnega gospodstva?

Vprašanje postaja še bolj težavno in zapleteno. Ni naša naloga, da ga zaostrujemo; tudi ne, da bi ga praktično rešili. Za to ni pristojen ta, ki vam govori s tega apostolskega sedeža.

Toda prav od tu je prišlo naše povabilo k proslavi dneva miru, in sicer kot vabilo za uresničitev pravičnosti. „Mir je delo pravičnosti“ (Iz 32, 12). Danes to ponavljamo bolj določno in bolj dinamično: „Ako želiš mir, delaj za pravičnost!“

Vemo, kako težko je pravičnost izvrševati, jo najprej opredeliti in nato uresničiti. Do tega nikdar ne pridemo brez žrtvovanja lastnih koristi. Pač je treba več velikodušnosti, da se pokoravamo zahtevam pravičnosti in miru in ne vsiljujemo borbena nasprotniku



svojih upravičenih ali namišljenih pravic.

Glejte, zato smo si upali ponovno povabiti k proslavi dneva miru. Leto 1972 naj poteka v znamenju pravičnosti. Vroče želimo, da se v tem letu vzbudijo tiste dejavnosti, ki iskreno težijo za pravičnostjo in mirom.

Priporočamo to naše povabilo našim bratom in sinovom katoliške Cerkve. Današnjim ljudem moramo prinesiti oznanilo upanja, ki temelji na resničnem bratstvu, poštenem in vztrajnem prizadevanju za večjo pravičnost, to je za resnično pravičnost. Naše povabilo je dosledno povezano z izjavo zadnje škofovske sinode o pravičnosti na svetu in črpa moč iz trdne zavesti, da „je Kristus naš mir“ (Ef 2, 14).

# Oženjeni Peter in celibat

V oporekanju, ki mu danes prisostvujemo v Cerkvi, se oporečniki velikokrat sklicujejo na apostola Petra, ko gre za duhovniški celibat. Na škofovski sinodi so tudi o celibatu precej razpravljali. Kot je razvideti iz časopisnih poročil, so se škofje razdelili v dve skupini. Eni so bili za to, naj se tudi poročenim duhovnikom dovoli, da smejo vršiti redno duhovniško službo, kakor je bilo v prvih časih Cerkve in kakor je še danes v Cerkvah vzhodnega obreda, drugi pa so trdno zagovarjali mnenje, naj v zapadni Cerkvi ostane cerkvena disciplina glede celibata takšna, kot je bila do sedaj.

Med zagovorniki oženjenih duhovnikov je bil posebno glasen belgijski kardinal Suenens. Svoj nastop na sinodi je zaključil takole: „Prepričan sem, da bo več evharističnih žarišč zbudilo več duhovniških poklicev in tudi poklicev za celibat. Ne smemo prepričati Kristusu, da kliče v svojo službo tam, kjer delajo in žive, kakor je nekoč poklical Levija. Cerkev ni postavil na Janezu, čeprav ga je posebno ljubil, temveč na oženjenem Petru.“ (Družina, 31. oktobra 1971.)

Kardinal Suenens je zelo učen mož in nekoliko drzen v svojih ide-

jah. Videti je tudi, da mu je pri srcu blagor Cerkve in duš in ne morda samo želja po modernosti, kot jo je opazati pri številnih drugih oporečnikih. Vendar sami dobri nameni niso dovolj, da se tudi doseže zaželeni cilj. In prav glede poročenih duhovnikov so bili drugi škofje mnenja, da bi ne dosegli zaželene preosnove Cerkve in povečanega števila duhovnikov, če bi odpravili celibat. O tem pričajo Cerkve, kjer imajo oženjene duhovnike. Tudi tam ni danes število duhovnikov nič večje kot v zapadni Cerkvi, pa naj gre za protestantovske ali za pravoslavne Cerkve ali za Cerkve vzhodnega obreda. Kriza je torej splošna in obsega ves krščanski svet.

Sklicevati se pri tem na „oženjenega Petra“, ki ga je Kristus poklical za prvaka apostolov, je nedosledno, kajti poudariti bi bilo treba tudi, da je Peter „vse zapustil in šel za Kristusom“. Evangelist Marko, ki je bil Petrov učenec, pravi namreč takole: „Ko je Jezus hodil ob Galilejskem morju, je zagledal Simona in Andreja, Simonovega brata, ko sta mreže metała v morje; bila sta namreč ribiča. Jezus jima je rekel: „Hodita za menoj in napravil vaju bom za ribiča ljudi.“ In



takoj sta mreže popustila in šla za njim.“ (Mr 1, 16-17). Pa naj kdo ne misli, da sta pustila samo mreže, temveč pustila vse, Peter tudi ženo, in šla za Kristusom. Saj sv. pismo nikoli več ne omenja, da bi se Peter vrnil domov k ženi in družini. Čeprav oženjen, je Peter postal apostol, kakor bi ne imel žene.

Cerkev namreč ni nikoli menila, da je zakrament sv. zakona nezdržljiv z zakramentom mašniškega posvečenja, temveč je vpeljala duhovniški celibat zato, ker je videla, da je opravljanje duhovniške službe težko združljivo z dolžnostmi do družine, včasih celo nezdržljivo. To so poudarili tudi razni škofje na sinodi in to lahko potrdimo tudi mi starejši duhovniki: Res ne vidimo, kako bi mogli združiti svoje delo in skrb za božje ljudstvo z delom in skrbmi za družino, če bi jo imeli.

To je prvi uvidel Kristus sam, ki je od učencev zahteval, naj vse zapustijo, če hočejo hoditi za njim. Tako je rekel bogatemu mladeniču, tako je svetoval nekemu drugemu učencu, ki o njem poroča sv. Matej: „Gospod, dovoli mi, da prej grem in pokopljem svojega očeta.“ Jezus pa je učencu rekel: „Idi za menoj in pusti, da mrtvi pokopljejo svoje mrtve.“ (Mt. 8, 22.) Ob taki razlagi dobijo popoln pomen te Petrove besede: „Glej, mi smo vse zapustili in šli za teboj...“ (Mt. 19, 27). In še bolj Jezusov odgovor: „Vsak, kdor je

zapustil hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zaradi mojega imena, bo prejel stokratno...“ (Mt 18, 29).

V luči celotnega evangelija je torej razvidno, da je Kristus res poklical za učence tudi oženjene moške, toda zahteval je od njih da so „vse zapustili“, tudi žene in družine, ko so postali njegovi apostoli. Kardinal Suenens in drugi se zaradi tega ne morejo sklicevati na oženjenega Petra za odpravo duhovniškega celibata. Nasprotno se zdi, da prav oženjeni Peter, ki je vse zapustil, priča, da je dobro, če Cerkev zahteva, naj njeni mašniki prav tako „vse zapustijo“ zaradi Jezusa, to je, da se odpovedo ženi in družini, da morejo bolj služiti božjemu ljudstvu in tako bolj posnemati Kristusa.

Če je Cerkev v prvih stoletjih imela tudi poročene duhovnike, ni s tem rečeno, da je to bila volja Kristusova. Smeli bi trditi obratno: Kristus je želel imeti učence, ki niso bili vezani na družino, je pa zaradi takratnih razmer dopustil, da je Cerkev imela tudi poročene mašnike. Če je zapadna Cerkev vpeljala celibat mašnikov in če tudi danes vztraja pri tem, ni v nasprotju z Jezusovo voljo in z njegovim postopanjem pri izbiranju učencev, ki so vse zapustili, da so šli za Jezusom.

Dr. Kazimir Humar

# Kršćanstvo - vera križa

Verni kristjani preživljamo vsakoletni postni čas s čustvi spokornosti in z obnovljeno voljo slediti Kristusu križanemu, da z njim zaslužimo in dočakamo častitljivo vstajenje.

Naša vera je vera križa. Križ je simbol krščanskega življenja. Njemu pojemo slavo, ker je bilo na njem dopolnjeno naše odrešenje. Križ je kraljevo znamenje, znamenje Kristusa kralja, ki gre pred nami z zastavo križa in nas vodi v vsakdanji boj za ohranitev vere, upanja in ljubezni, v zmagi nad grehom in peklom. Kristusovemu križu velja naša prisega zvestobe, ki jo v postnem času počejemo slovesno ponavljamo.

Vera križa je utemeljena v nauku apostolov. Oni niso v svojem oznanjevanju nič drugega pridigali kot Kristusa križanega, temeljni kamen krščanstva. Naj nam to pove v njih imenu sveti Pavel, ta veliki ljubitelj in pridigar križa: „Mi pa oznanjamo Kristusa križanega, Judom pohujšanje, a poganom nespamet, njim pa, katerim so poklicani, božjo moč in božjo modrost“ (1 Kor 1, 23). „Sklenil sem namreč, nič drugega ne vedeti med vami kot Jezusa Kristusa in to križanega“ (1 Kor 2, 2).

Kristjanom v Jeruzalemu, ki so

trpeli preganjanje zaradi Kristusovega imena, piše v spodbudo besede, ki morajo veljati za življenjsko vodilo vsem vernim Kristusovim učencem: „Glejmo na voditelja in dopolnitelja vere, na Jezusa, ki je namesto veselja, ki ga je čakalo, s preziranjem sramote pretrpel križ in sedel na desnico božjega prestola. Pomislite vendar nanj, ki je od grešnikov prestal toliko nasprotovanja zoper sebe, da ne omagate, utrujeni v svojih srcih“ (Hebr 12, 2-3).

Vse to nam je bilo tako po sebi umevno, tako naravno, da si krščanske vere in krščanskega življenja brez križa nismo mogli predstavljati.

## Pohujšanje križa

Danes je to naše verovanje in življenje ogroženo. Kot v apostolovem času postaja danes križ pohujšanje in nespamet ne le Judom in poganom, ampak mnogim kristjanom, celo duhovnikom, redovnikom in redovnicam, ki so se Kristusu posvetili.

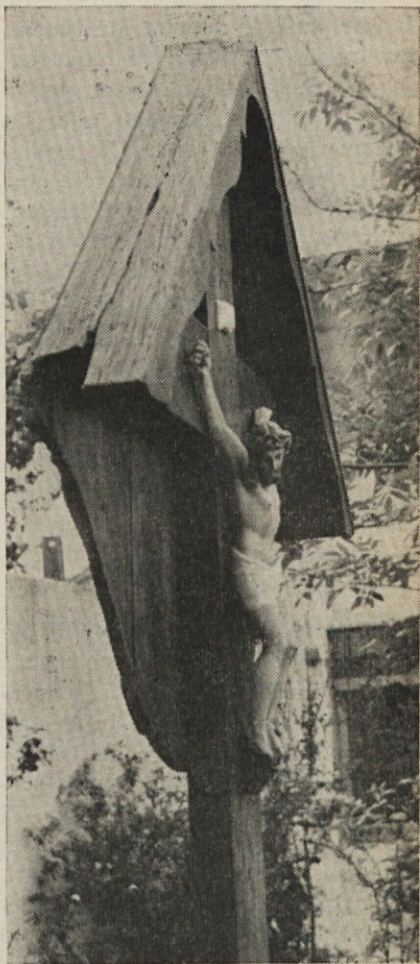
Oznanja se krščanstvo brez križa, prikrojeno po mišljenju in življenju modernega, uživanja želnega sveta, krščanstvo brez duha žrtve in odpovedi.

Da si olajšajo vest, ti skrajni

progresisti gledajo in oznanjajo Kristusa, ki je Bog in človek, le kot človeka. „Glejte, človek!“ je dejal Pilat, ko je razbičanega in s trnjem okronanega Jezusa predstavil judovski množici. Nekaj podobnega govorijo ti progresisti: Glejte, človek, izreden človek, ki je oznanjal enkrat med ljudmi in narodih, ki se je žrtvoval iz ljubezni do bližnjega in v blagor človeštva, veliki socialni reformator, neustrašeni revolucionar, ki je umrl na križu za ideal vesoljnega bratstva... To je Kristus v novi, svetu prikrojeni podobi in njegova vera naj bi bila nič drugega kot borba za pravičnejšo uredbo človeške družbe. To je novo krščanstvo, ki naj bi edino moglo ogreti sedanji svet, kateri se tako malo zanimanja za onstransko življenje. To, kar zanima modernega človeka, je socialni napredek, udobno lagodno življenje, ki mu utira pot znanost in tehnika. Naj zato Cerkev neha pridigati o ponižnosti in vdanosti; naj ne govori več o odrešenju od greha, ampak o osvobojenju ponižanih in razžaljenih...

To je novo, zvedenelo krščanstvo, v katerem postaja križ nadežno znamenje. Zagovornikom teh novih idej je odvratna beseda o pokori in molitvi. Kdo naj še danes misli na ozko in strmo pot, ki pelje v večno življenje! Naj človeštvo kar gre na široko in gladko pot lagodnega življenja. Sicer je Jezus dejal, da je njen

konec pogubljenje, a teh njegovih besed ni treba vzeti preveč zares. Življenje nam je vendar dano zato, da ga uživamo. Zadosti je torej tega zastarelega pridiganja o križu, o žrtvi, o samozataji, o odpovedi. Bog, ki je dober in je naš Oče in nas ima rad, on, ki



vse ve in vse razume, nas bo končno vse k sebi vzel, saj hoče, da se vsi ljudje zveličajo... Nikdar ne strašite ubogih ljudi s peklom in hudičem...

Taka je moderna pridiga, ki danes bega in zastruplja neštete duše.

Na vse to zmešano govorjenje in ravnanje je vernim kristjanom lahak odgovor. Jezus sam odgovarja: „Če hoče kdo hoditi za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj. Zakaj kdor hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil, kdor pa svoje življenje izgubi zaradi mene, ga bo rešil. Kaj si namreč človek pomaga, če si ves svet pridobi, sebe pa zavrže ali pogubi? Zakaj kdor se bo sramoval mene in mojih besed, tega se bo sramoval Sin človekov, kadar pride v svojem in Očetovem in svetih angelov veličastvu“ (Lk 9, 23-26).

### Le za Jezusom hodimo

Njegovo življenje na zemlji je bilo po besedi Tomaža Kempčana: križ in mučenitvo. Vse to je sprejel iz ljubezni do Očeta in do nas. Pokoren Očetovi volji je šel na Kalvarijo in umrl na križu za zveličanje sveta. Njegova daritev, ki se skrivnostno ponavlja na naših oltarjih, je neskončne vrednosti. Zadostuje za zveličanje vsega človeštva, a to pod pogojem, da se vsak človek v to Kristusovo trp-

ljenje vključi. Kristus je glava skrivnostnega telesa Cerkve, kristjani smo njegovi udje. Med glavo in udi istega telesa mora vladati neko sorazmerje, soglasje. Nikakor se ne morejo podrediti Kristusu križanemu kristjani, ki so sovražniki križa. Takim, o katerih je bil zgoraj govor, velja apostolova tožba: „Mnogi, o katerih sem vam večkrat rekel, zdaj pa celo jokaje pravim, žive kot sovražniki križa Kristusovega; njih konec je pogubljenje, njih Bog trebuch in slava v njih osramočenju; oni mislijo posvetno“ (Flp 3, 18-19).

Dokler bodo na svetu živeli verni kristjani, bo Jezus v njih obnavljal svoje trpljenje in ga po njih dopolnjeval. V tem smislu moramo umeti besede apostola Pavla: „Zdaj se veselim v trpljenju za vas in s svoje strani na svojem mesu dopolnjujem, kar nedostaja bridkostim Kristusovim, za njegovo telo, ki je Cerkev“ (Kol 1, 24). Trpljenje vernike vključuje v trpečega Kristusa, jih dela deležne njegovega zasluženja in pomaga k rasti Cerkve, ki je njegovo telo, polnost njega, ki vse v vsem napolnjuje“ (Ef, 1, 23).

Vsi smo poklicani k svetosti: „To je namreč volja božja, da se posvetite“ (1 Tes 4, 3). Svetost pa ni nič drugega kot prisposobljenost Kristusu: „Isto mišljenje bodi v nas, ki je tudi v Kristusu Jezusu“ (Flp 2, 5). Čim bolj smo Kristusu podobni, tembolj smo Bo-

gu všeč. Bog bo v nas le to priznal, le to cenil, ljubil in poplačal, kar bo v nas Kristusovega. Kristusa pa ni brez križa. Kako bi mu mogli slediti brez svojega, bolje rečeno brez delca njegovega križa? In če se za posvečenje ne zahteva drugega, kot da vsak dan vzamemo svoj križ in ga nesemo za Gospodom, kdo se ne bi mogel posvetiti?

„Kristus je umrl za vse, da bi tisti, ki žive, ne živeli več sami sebi, ampak njemu, ki je zanj umrl in vstal“ (2 Kor 5, 15).

### Tolažba in moč križa

S podobo križa je izraženo vse človeško trpljenje, vse odpovedi, vse zatajevanje, vse žrtve, ki nam jih prinaša vsakdanje življenje. V svoji veri in ljubezni do križanega Kristusa kristjani ta svoj delež na Kristusovem križu sprejemamo in prenašamo. Vse zato, da bi z apostolom Pavlom „spoznali njegova in moč njegovega vstajenja ter svoj delež pri njegovem trpljenju“ ((Flp 3, 10).

Brez Jezusa je križ zgolj nesreča, je trpljenje brez smisla in vrednosti, so žrtve in odpovedi brez pomena. Z Jezusom in samo z njim je pa križ življenje in vstajenje, je milost božja, je božji dar, ki dopolni in krona našo vero. Tako piše sveti Pavel vernikom v Filipih, ki so bili zaradi vere preganjani: „Dana vam je bila zaradi Kristusa milost, ne sa-

mo, da vanj verujete, marveč, da zanj tudi trpite“ (Flp 1, 29).

Potrebno je tedaj, da s Kristusom in za njim nosimo vsak svoj vsakdanji križ, ker smo pač s križem že v krstu zaznamovani, ker je le v križu zveličanje in je zato križ v življenju in smrti naše edino upanje.

### Križ in Cerkev

Cerkev živi iz Kristusovega križa, iz njegove žrtve. Živi iz skrivnostne evharistične daritve, ki jo neprestano obnavlja na svojih oltarjih; živi iz trpljenja svojih udov. Trpljenje Kristusovo se podaljšuje skozi tek časa do njegovega konca. Z njim pa se v Cerkvi neprestano obnavljajo njene skrivnostne, notranje, nadnaravne življenjske sile, ki ji pomagajo do resničnega prenovljenja in jo vzdržujejo v nevarnostih in bojih za obrambo prave vere.

Takole govori o tem zadnji koncil: „Cerkev nadaljuje svoje romanje med preganjanji sveta in tolažbami Boga in oznanja Gospodov križ in njegovo smrt, dokler Gospod ne pride. Krepi pa se v moči vstalega Gospoda, tako da s potrpežljivostjo in ljubeznijo zmaguje nad svojimi notranjimi in prav tako zunanji bridkostmi in težavami, in da na svetu, čeprav v sencah, vendar zvesto razodeva njegovo skrivnost, dokler se ne bo na koncu razodela v polni luči“ (C 8). Alojzij Košmerlj

# Bogosluzni MOLEDAR

## 4. marec: Sv. Kazimir — neobvezni god

Sin poljskega kralja Kazimira IV., umrl 4. marca leta 1484. K svetnikom je bil prištet 1521. Rimska Cerkev ga posebej časti od l. 1621.

## 5. marec: Tretja postna nedelja

**Prvo berilo:** Žejno ljudstvo v puščavi prosi vode (2 Mojz 17, 3-7). **Drugo berilo:** Po Svetem Duhu je v nas božja ljubezen (Rimlj 5, 1-2. 5-8). **Evangelij:** Iz Kristusa izvira voda za večno življenje (Jan 4, 5-42).

## 7. marec: Sv. Perpetua in Felicita — obvezni god

Okoli l. 203 sta bili v Kartageni v Severni Afriki obsojeni kot kristjani in vrženi divjim zverem.

## 8. marec: Sv. Janez od Boga, redovnik — neobvezni god

Portugalec, ustanovitelj reda usmiljenih bratov, umrl l. 1550 v Španiji. Zavetnik bolnikov in bolniških strežnikov.

## 9. marec: Sv. Frančiška Rimska, redovnica — neobvezni god

Zgledna žena iz Rima. Umrla je leta 1440.

## 12. marec: Četrta postna nedelja

**Prvo berilo:** David postane Izraelov kralj (1 Sam 16, 1 b. 6-7. 10-13). **Drugo berilo:** Kristus je luč v življenje (Ej. 5, 8-14). **Evangelij:** Jezus odpre oči sleporojenemu (Jan 9, 1-41).

## 17. marec: Sv. Patrik, škof — neobvezni god

Apostol Irske, umrl leta 461. Njegov god praznujemo od l. 1631.

## 18. marec: Sv. Ciril Jeruzalemski, škof in cerkveni učitelj — neobvezni god

Škof v Jeruzalemu, neustrašeno branil pravo vero, umrl l. 386. Letos ta dan slovesni praznik sv. Jožefa, moža Device Marije.

19. marec: Peta postna nedelja

Prvo berilo: Božji Duh nam daje življenje (Ezek 37, 12-14)

Drugo berilo: V nas je božji Duh, ki obuja življenje (Rim 8, 8-11). Evangelij: Jezus je vstajenje in življenje (Jan 11, 1-45).

23. marec: Sv. Toribij iz Mongroveja, škof — neobvezni god

Umrli v Limi (Perú) 23. marca 1606. K svetnikom je bil prištet leta 1726.

25. marec: Gospodovo oznanjenje — slovesni praznik

Praznik je nastal najprej na Vzhodu. V Rimu so ga začeli praznovati v 7. stoletju.

26. marec: Cvetna nedelja Jezusovega trpljenja

S cvetno ali oljno nedeljo bomo pričeli **veliki ali sveti teden**. Obredi tega tedna so biser katoliškega bogoslužja in po svoji vsebini skupaj z veliko nedeljo največji praznik cerkvenega leta. Cvetna in oljna nedelja. **Blagoslavljanje oljk**, butaric in zelenja nas spominja na Jezusov slovesni vhod v Jeruzalem: „Hozana Davidovemu sinu! Blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu!“ — **Branje ali petje „pasijona“**, popisa Jezusovega trpljenja pri maši, pa nas že uvaja v veliki teden, spomin Jezusovega trpljenja.

30. marec: Veliki četrtek — dan presvete Evharistije

Maša velikega četrтка je posebno živ spomin Jezusove zadnje večerje z apostoli. Takrat je Jezus postavil zakrament sv. Rešnjega telesa. Tedaj je ustanovil **duhovništvo**. Tedaj je „svojim izkazal ljubezen do konca“. Polni hvaležnosti se kristjani zberejo ta dan okrog oltarja in prejmejo sv. obhajilo ter počastijo Jezusa v sv. Rešnjem telesu.

31. marec: Veliki petek — dan Jezusove smrti in našega odrešenja — strogi post.

Ta dan ni maše, nekrvave Jezusove daritve, ker mislimo le na krvavo daritev na križu. V cerkvi so molitve in branje sv. pisma, je „pasijon našega Gospoda Jezusa Kristusa, je češčenje križa. „Glejte, les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta!“ Nato je obhajilo. Po božjem grobu častimo Jezusovo telo, za nas darovano na križu. V misli na Jezusovo daritev za grehe človeštva se ta dan **postimo**.

**Film :**

# Nekoč je bil vlak...

**HABIA UNA VEZ UN TREN...**

Malo je angleških filmov, ki so zares umetniški, pač pa je večina britanskih kinematografskih del na profesionalni višini. Angleži imajo morda najboljše gledališčne igralce, ki jih odlikuje igralski talent in se podvržejo tudi resni šoli. In ti pogosto nastopajo tudi v filmih. Solidnost je koj vidna tudi v režiji, ambientaciji in fotografiji angleških filmov.

Tokrat predstavimo na kratko romantično komedijo *The Railway Children*. Film so začeli v začetku leta predvajati v razkošnem buenosaireškem kinematografu *América*. Zaradi zelo ugodnega odziva publike, ki kljub hudi poletni vročini polni dvorano, so ga po nekaj dneh začeli predvajati tudi v kinu *Atlas*.

Film se naslanja na povest pisateljice E. Nesbit, po kateri je sloviti igralec Lionel Jeffries napravil libreto in tudi vodil film, čigar zgodba je naslednja:

London v začetku stoletja. Zrakonski par z dvema odraščajočima hčerka in malo mlajšim sinom živi brezskrbno in udobno življenje v najlepšem družinskem

ozračju. Neki večer prideta na dom dva neznana moška, povprašata po družinskem poglavarju in brez slovesa odideta z njim. Tečejo dnevi in tedni. Otrokom, ki sprašujejo po očetu, dopoveduje mati, da je odšel na daljše potovanje. Gospodarske težave postajajo zmeraj hujše. Odpuščajo služinčad in kmalu morajo zapustiti svoje udobno stanovanje v Londonu in se preseliti v staro in zapuščeno podeželjsko hišo v *Yorkshire*.

Žena in otroci se morajo truditi, da se preživljajo. Doživljajo skrb in težave, bolezni in pomanjkanje, sive dneve in včasih se jih polasča žalost. Vendar jih drži pokonci upanje, da se bo vse srečno izteklo.

V novem kraju je pa tudi marsikaj lepega in dobrega. Prisotnost železnice, ki vozi blizu njihovega doma, postane za otroke simbol življenja, ki se jim začne razodevati. In vlak se spremeni v skrivnostnega tovariša, ki ga gledajo iti mimo z začudenjem, veseljem in prevzetnostjo, ki navadno spremljajo tista odkritja,



ki pomenijo prehod iz otroštva v mladostna leta.

Otroci postanejo prijatelji postajnega načelnika in premožnega in dobrosrčnega starega gospoda, ki se zmeraj vozi v zadnjem vagonu in ki jim pomaga v najhujših potrebah. Po naključju zve starejša hčerka, da je oče v ječi. Mati ji pojasnjuje, da je žrtev političnih intrig in da so obtožbe o vohunstvu in izdajstvu neutemeljene. Stari gospod z vlaka posreduje v Londonu za razčiščenje in neko dopoldne se oče, oproščen ječe in krivde, vrne h družini, v kateri spet zavлада veselje in sreča.

Knjižno povest je direktor Jeffries verno preselil v film. Pokazal je inteligentnost in okus.

Z zanesljivo roko je vodil igralce in s posrečenim slikanjem okolja predstavil prepričljivo podobo viktorijanske Anglije s tesno družinsko povezanostjo in domačimi odnosi med sosedi.

Čeprav je zgodba preprosta, linearna, brez psihološke poglobitve, večkrat celo naivna, saj nakazuje rešitve po načinu pravljice le preveč enostavno, je film prijeten in kratkočasen. Poln je ljubeznivega liričnega ozračja, miline in poetičnega čara. Tudi fotografija pomaga k uspehu. Fotograf Arthur Ibbetson je posnel barvne prizore iz narave tako lepo, da bi jih človek shranil v spominskem albumu.

Vsi igralci so dobri. Mater igra Dinah Sheridan, otroke Jenny



Prizor iz filma Nekoč je bil vlak...

Agutter, Sally Thomsett in Gary Warren, postajnega načelnika pa Bernard Cribbins.

Film po zgledu starih pripovedk deli ljudi med dobre in slabe v tistem smislu, da dobro in slabo nista v življenju ljudi nikdar pomešana, ampak natančno in strogo ločena. Film računa na čustvenost igralcev, vendar ne zapade v pretirano in sladkobno omlednost.

Družine z malo večjimi otroci gredo gledat film lahko mirne duše, saj je filmsko delo Nekoč je bil vlak... eksponent najplemenitejših sinovskih čustev in so v njem lepo prikazane družinska ljubezen, zvestoba in požrtvovalnost pa tudi medsebojna pomoč, hvaležnost in dostojnost v družbi. Blagodejno vpliva na gledalca tudi misel, da v življenju navsezadnje le zmaga pravičnost in dobrot.

J. Š.



## VPRAŠUJETE - ODGOVARJAMO

### Krščansko devištvo

V čem je krščansko devištvo? Eni nam govorijo tako, drugi drugače, me pa bi rade vedele jasno, v čem je devištvo. Mislim, da smo zadosti stare, saj smo že vse blizu 20 let.

V mnogih poganskih deželah se še danes polaga važnost edinole na telesno neokrnjenost dekleta, na takoimenovani deviški „himen“, ki zapira vhod v maternico. Dekle, kj je pri predzakonskim spolnim dejanjem ali pa tudi čisto slučajno in brez vsake krivde (npr. pri kakšni bolezni, ali pa pri kakšni siceršnji nezgodi) zgubila ta zunanji znak spolne neokrnjenosti, se le težko poroči: moški hoče deviško ženo, medtem ko ima moški vso „pravico“, da že pred poroko živi spolno življenje.

Krščansko gledanje na devištvo je čisto drugačno. Devica po krščanskem pojmovanju je tisti človek (pa naj bo ženska ali moški), ki se je

## **Kdaj so „slabe misli“ res greh?**

Ali so vse „slabe misli“ res slabe? Ne maram delati Bogu krivice. A včasih se pa le težko ubranim vtisa, da je Bog prestrog, če človeka pogubi zaradi slabih misli in želja, ko se jim človek takb težko upira.

Krščanska morala je predvsem morala srca, šele na drugem mestu morala zunanjih dejanj. S tem ni rečeno, da se Bog zadovolji s samo dobro voljo, nič pa da mu ni mar zunanjih dejanj. Ne, Bog hoče, da gradimo ta svet, to pa se ne dosega s samimi dobrimi željami, ampak z zunanjimi dejanji. A za človekovo vrednost je odločilnega pomena, iz kakšnega srca prihajajo ta dejanja.

Isto velja tudi za slaba dejanja. Kristus je nekoč dejal, da zagreši prešuš<sup>vo</sup> že tisti, ki v srcu poželi tujo ženo, zunanje dejanje le dopolni prešuš<sup>tvo</sup>, ki je bilo že preje zagrešeno. Greh se namreč stori v srcu, to je v najglobljem osrednjem jedru človeške osebnosti, ki ga simbolično imenujemo srce.

V tem smislu je treba razumeti tudi moralo slabih misli in želja. Otroci in nravno malo občutljivi ljudje merijo moralno vrednost človeka skoro izključno po zunanjih dejanjih. Čim bolj pa se človek nravno ponotrani in dozori, tembolj se začne zavedati, da je pravzaprav pravi sedež npravne dobroti in slabosti v njegovi notranjosti, v srcu

vzdržal vsakega spolnega življenja in udejstvovanja in sicer zaradi božjega kraljestva. Tako npr. v krščanskem smislu besede ni devica deklica, ki se ne poroči iz strahu pred zakonom ali pa, ker ne dobi ženina, če ne posveti svojega življenja in ljubezni nedeljeno božjemu kraljestvu. Za devico v polnem krščanskem pomenu se zahteva torej dvoje: telesna neokrnjenost in nedeljena ljubezen Kristusa in njegovega kraljestva.

Lahko se zgodi, da sta krščanska zakonca, ki poskušata v zakonu biti Bogu všeč in po močeh delati za njegovo kraljestvo, bliže skrivnosti krščanskega deviš<sup>tva</sup>, kot pa kakšen neporočen moški ali ženska, ki sta sicer ohranila svojo spolno neokrnjenost, a sta sebično zaprta vase in delata samo za svoj dobrobit. Sploh nas krščanstvo uči, naj ne izgubljam<sup>o</sup> veliko časa in moči s tem, da bi se ozirali nazaj na svojo preteklost. Važno je, da sedaj v tem trenutku in v bodoče hočemo živeti telesno, zlasti pa še duhovno deviš<sup>tvo</sup>. Skesana, pa zaupna in vesela ljubezen do Kristusa ne vrne sicer telesnega deviš<sup>tva</sup> tistemu, ki ga je kdaj izgubil s smrtnim grehom, lahko pa mu vrne duhovno veličino krščanskega deviš<sup>tva</sup>. S tem pa nočemo zmanjšati veličino krščanskega deviš<sup>tva</sup> v polnem smislu, ki je v tem, da kdo svoje telo in svoje srce ohrani neokrnjeno vsakega težkega nečistega greha in svojo nedeljeno ljubezen daruje Kristusu in njegovim interesom.

— torej končno v mislih, željah in namenih. A tu je treba dodati važno opozorilo. Samo tiste misli, želje itd. so moralno prištevne, katerih je človek gospodar. A prav nad temi notranjimi dejanji ni lahko biti gospodar. Mnogokrat, če ne največkrat, so spontanega značaja, to se pravi, da se zbude brez sodelovanja naše volje in se skušajo vgnezditi v naši domišljiji. Zato do tu še ni mogoče govoriti o kakšnem grehu. Greh postanejo te slabe misli in želje šele, ko jih človek zavestno in svobodno sprejme in jih notranje uživa. V takem primeru se pa človek tudi zave, da z njimi krši božjo postavo, da je torej Bogu nepokoren. Greha ne moremo storiti nezavestno. A tudi sama zavest, da so se vselile v mojo notranjost slabe misli in želje, še ni zadostj za greh. Greh postanejo šele tedaj, ko jih srce zavestno in hote sprejme. Zato je verjetno veliko „grehov“ v mislih in željah, ki so le naše psihične motnje ali pa skušnjave, ne pa grehi. Večkrat nam jih strah spremenj v „grehe“. In vendar je prav strah, da ne bi Boga razžalili, eden od važnih razpoznavnih znakov, da dejansko nismo grešili.

## **Nisem se upal ugovarjati**

Zadnjič sem bil strahopetec. V družbi je neki fant govoril slabo o duhovnikih. Vedel sem, da pretirava

in da marsikaj sploh ni res. Ugovarjal nisem nič. Poslušal sem in se nisem upal niti ust odpreti, da me ne bi imeli za važniča ali za pobožnjakarja. Kako naj se v tem popravim?

Vsak človek je kdaj strahopetec. To naj ti bo v tolažbo. Kdor pa je vedno strahopetec, res ni dosti prida. Kako naj se popraviš?

Najprej si bodi sam na jasnem, kaj je bilo v tistem razgovoru slabega, kaj je bila največja krivica, ki so jo v razgovoru delali duhovniku. Ko si sam prepričan, da si našel točko, v kateri si gotov, da nasprotniki nimajo prav, čakaj na priložnost in ko pride do podobnega razgovora, povej svoje mnenje. Ni treba, da bi se kregal. Povej svojo lastno izkušnjo o duhovnikih; da je kateri slab, gotovo, saj raste sredi slabega okolja, da ti pa poznaš nekaj prav dobrih, požrtvovalnih duhovnikov...

Potem zaupaj Svetemu Duhu, ki te bo razsvetlil, da boš znal odgovarjati. Govori z ljubeznijo, ne s sovraštvom, saj večina ne govori slabo o duhovnikih iz hudobije.

Pa moli za tovariše, za lastno razsvetljenje in za duhovnike, da bi bili bolj in bolj sveti.

Če te imajo za pobožnjakarja, pa ni nič hudega, te vsaj ne bodo nadlegovali s kvantanjem. Pazi pa, da ne boš važnič! Išči z ljubeznijo resnico, govori z dobroto, pa se boš rešil te skušnjave.

Srečno!

# Stanko Skvarča<sup>v</sup> o božjepotni cerkvi v Lujanu

(Nadaljevanje)

## ZA OBLJUBE!

Samo 4 ali 5 od sto obiskovalcev pride semkaj zavoljo zakramentov ali maše, smo ugotovili v omenjeni anketi. Kakih 60 do 70 od sto pride po isti statistiki naredit ali izpolnit kako obljubo. V versko pomanjkljivo vzgojenih ljudeh Južne Amerike je zaobljuba najbolj pogost izraz zveze z onstranstvom. V večjih stiskah se zaobljubijo k enemu izmed svetišč, predvsem marijanskih, v Argentini v Luján. Zakramentalnih dolžnosti ti po naravi dobri ljudje ne izpolnjujejo vestno (k maši jih v Argentini hodi povprečno kakih 8 od sto ali še ne), toda obljubo je treba izpolniti, naj stane, kar hoče!

O teh obljubah bom povedal vse, kar je mikavno vedeti:

1. Obilovanje s temi zaobljubami ni na mestu. Všeč pa so mi v toliko, v kolikor so izraz hvaležnosti, ki je tako redka krepost!

2. Zanimivo je, da se predhodno nihče ne posvetuje z duhovnikom, ali naj se zaobljubi ali ne. Pozneje pa večkrat pride prosit, da jo duhovnik spremeni za drugo dobro

delo. Namesto peš hoje v Luján naložim duhovna dejanja.

3. Kaj vse prinašajo „ex voto“ — kot obljubljeni dar Mariji?

Iti v Luján, vstopiti v kamarin in tam moliti;

ondi pokloniti rajski Devici: novce, nagelje in druge cvetlice in — največ sveče, — nekateri celo naročje manjših lojev, drugi eno ali dve, a izredno veliki.

Na posebni mizi poleg milostnega oltarja je moč opazovati še druge dari, večkrat nesmiselne: umetne cvetlice v lepih škatljicah, mirtin venec, ter obleka neveste, ali prvoobhajencev, zraven še njihov rožni venec, slike itd.

4. Nekateri imajo zaobljubo, da gredo bosi po cerkvi tja in nazaj. Mnogo jih na kolenih drsa od vrat do milostne podobe; večkrat tudi nazaj do vrat. Sorodniki jih spremljajo, počasi hodeč ob njihovi strani. Smešno je gledati, kako kak romar ali romarica hodi kar naprej okoli v notranjščini cerkve. Ima obljubo iti 50 ali stokrat naokoli. Smešno in tudi nehigijenska je heroična zaobljuba: od vrat do oltarja plaziti se po vseh štirih

in pri tem po polževo lizati cerkveni tlak!

5. Vsako soboto in nedeljo boste videli, kako vstopajo mladeniči pešci proti baziliki. To so predvsem fantje, ki so se zaobljubili, da bi jim Marija pomagala pri izpitih (ki se nanje seveda niso docela pripravili), dalje rekruti, ki jim je Devica naklonila srečo, da so bili izžrebanj za predčasni odpust iz vojske. Vse to je lepo in prav. Všeč pa mi ni, da ti „promesarji“, napol mrtvi, žuljavi in kruljavi vstopijo v božji hram, morda malo pomolijo in zatem brž domov, brez nedeljske maše in brez zakramentov. Sem ter tja stopim h kateremu izmed njih in jim dopovedujem, da bi bilo Mariji bolj všeč, da bi prišli z vozilom, a se lepo spove-



Podoba lujanske Marije

dali, bili pri maši in obljubili Materi božji, da ne bodo hodili po poltenih potih... To jim seveda ni všeč in besede zveličanja nima zaenkrat odjeka v srcih. Peš iti v Luján je zanje heroična čednost in s tem so se odkupili za vse druge verske vaje.

6. Kaj naredijo čuvarji svetišča s tolikim „ex voto“ materialom? Kam gredo vse tvarne zaobljube, položene na Njen oltar? Mnogo teh predmetov se proda in z njimi se krijejo izdatki za vzdrževanje cerkvene stavbe in plačevanje uslužbencev, ki jih je kakih 40! Zmotno je mnenje, da ima bazilika od miloščin ogromne dohodke! Res pride v puščice toliko kovancev, da tistih po en peso niti ne štejejo, ampak kar na kilo odpremijo banki. Sveč pride ob nedeljah na stotine: kar so iz loja, za kult sploh niso dovoljene. Neko količino uporabijo, da z njimi ulivajo sveče v vazicah tulipanske oblike, ki potem gore ves dan po oltarjih. Iz prodanih sveč in rož bazilika zgradi vsako leto eno hišo, ki jo dobi v dar najbolj potrebna družina v fari in sicer 8. majnika po končanih patronalnih slovesnostih iz škofovih rok. Slika podarjene hiše visi potem v kamarinu z ustreznim pojasnilom.

Za katere milosti prosijo ali se zanje romarji zahvaljujejo? Mikavno je brati podatke ankete v tej zadevi. Takole so ugotovili:

Zdravje: 39%.

Zdravje in delo: 13%.



V božjepotni lujanski baziliki je tudi slika Marije Pomagaj

Ljubezen (sentimentalni problemi): 5%.

Duhovne potrebe: 11%.

Torej samo 11% išče pri Mariji pomoči v dušnih potrebah! S tem podatkom (ki ga vsakdanja skušnjava obilno potrjuje!) si moremo razlagati vse do sedaj opisane posebnosti o svojskosti tukajšnje marijanske pobožnosti in domačinske vernosti. Ta je izrazito individualistična, utilitaristična, to je: molivci v tej cerkvi prosijo predvsem za osebne in materialne dobrine, brez ekumenskih razsežnosti. Vera v prvi vrsti obstaja v tem, da služimo Bogu. Velika večina naroda pa vernost umeva prav nasprotno: Bog in njegovi svet-

niki so za to, da človeku pomagajo reševati njegove probleme. Svetnikom se bližajo, ne da bi njih čednosti posnemali, ampak da bi dosegli od njih vse, kar potrebujemo. Od tod vedno spraševanje: Oče, kateri svetnik je priprošnjik za dijake, za ceste, krave, itd.?

Mnogo se že trudi novo moderno dušno pastirstvo po argentinskih svetiščih, da bo naravno romarske ljudi k zdravi, osveščeni in zreli vernosti.

---

---

## **Iskanje in srečanje Boga**

Bog je mrtev, si drznejo trditi nekateri. Kaj pa ti praviš? Morda meniš, da se lahko shaja brez nje-ga. Vendar svet, vesolje in vse stvari razglašajo božjo slavo in se razodevajo kot dela božjih rok.

V človeškem duhu obstoja neko globoko koprnenje, neko mistično domotožje, neko nagnjenje, da bi Boga bolj spoznali in neko skrito upanje, da bi ga na nek način dosegli, kar bi napolnilo človeka z neizrekljivo radostjo. V tem so naši učitelji zlasti mistiki.

V nekem smislu pa so mistiki vsi ljudje s čistim srcem, saj so po Jezusovem zagotovilu kandidati za gledanje Boga. Ob tem božiču bi morali biti vsi čistega srca, pošteni, preprosti, majhni, da bi lahko uživali zaželenj dar razodetja učlovečenega Boga.

# Versko stanje v Španiji

„Ugotovitev verskega in nравnega stanja v Španiji,“ je naslov poročila o posebni anketi, ki jo je izvedel Škofovski odbor za nauk in vero. Ni mogoče dobiti natančnih podatkov o poganskem ali krščanskem življenju kakega ljudstva, če opazujemo le zunanji način njegovega življenja.

## *Prva ugotovitev španskega verskega stanja*

Tajništvo škofovskega odbora za verski pouk je pod vodstvom in s sodelovanjem Glavnega urada za statistiko in versko sociologijo Cerkve v Španiji poslalo vsem škofijskim poverjenikom anketo. Svetovali so jim, naj jo spolnijo s skupinami raznih oseb, ki žive v najrazličnejših okoljih in so tudi zelo različnega mišljenja. Nekatere ugotovitve te ankete so zelo zanimive in značilne:

Okoli 29% sodelavcev pri anketi sodi, da ljudje vero osebno cenijo in tudi po njej živijo; drugih 66% pa pravi, da tisti, ki živijo v okoljih, ki jih poznajo, smatrajo vero le za vrednoto, ki se širi po ustnem izročilu.

Ali Cerkev v različnih okoljih naše družbe živi in deluje? Kakih 75% misli, da je življenje in delo Cerkve posebno vidno in uspešno

v osebnem in družinskem življenju; 11% jih trdi, da ima Cerkev poseben vpliv v socialnem okolju, 13% pa meni, da je posebno živa in delovna samo na kulturnem področju.

## *Najbolj sporne resnice v cerkvenem nauku*

Duhovniki in redovniki po tej anketi danes največ razpravljajo: o oblasti cerkvenega načelstva in učiteljstva in o nezmotljivosti papeža. Sporen je tudi dogmatični red verskih resnic, zlasti resnica o peklju in o skrivnostih, ki so v zvezi z Evharistijo.

Izobraženci največkrat osporavajo cerkveno oblast, papeževo učiteljstvo in nezmotljivost, Kristusovo božanstvo; večno življenje, obstoj greha in kazni zanj in zakramente, zlasti sveto pokoro.

## *Posebno sporne moralne in disciplinske resnice*

To so vse tiste resnice, ki se našajajo na splošno spolno dostojnost: moderna sredstva proti spočetju; nedovoljena razmerja pred zakonom; duhovniški celibat; pokorščina predstojnikom; obstoj naravnega prava in stalnih naravn-



nih zakonov; obveznost človeškega zakona.

Razlogi za ugovore: Materializem in nedostojnost sedanje družbe; nejasnost v nauku in predaja moralnemu relativizmu; pretirana popustljivost in širokosrčnost učiteljev npravnosti; napačno pojmovanje svobode in dostojanstva človeške osebe; pridiganje, nasveti in članki, ki so jih napisali tudi mnogi duhovniki; nevednost duhovnikov in laikov.

Večina škofijskih poverjenikov, ki so dobili to anketo, misli, da je koncil pozitivno, ugodno vplival na delovanje Cerkve. Vendar je tudi 21% odgovorov, ki trdijo, da ima slab vpliv na versko in npravno življenje. Velika večina sodi, da je sprememba v disciplini in v bogoslužju ugodno vplivala na versko življenje; 20% pa jih misli, da je prinesla vanj zmešnjavo.

Na spremembe, ki se danes dogajajo, ima velik vpliv bogoslovna znanost zaradi velike prostosti, ki jo uživa predvsem zato, ker so duhovniki in verniki njene domneve zbrali in razširili in jih proglasili za zanesljiv nauk.

### *Moralno in socialno življenje*

Na vprašanja o npravnem in socialnem življenju jih največje število zagovarja mnenje, da v npravnem redu in krajevnem nenpravnem življenju nastaja vedno večja zmeda. Kakih 8% jih misli, da se ljudje vedno bolj zavedajo važnih zadev; drugih 6% pa meni, da se

bližamo ustalitvi lestvice vrednot, ki se razlikujejo od tradicionalnih.

Pravičnost pridobiva v socialnem življenju vedno večjo veljavo. Nad 66% jih misli, da se več o njej razmišlja in več o njej tudi govori; 8% jih meni, da več tudi bolj spolnjuje. Negativnih odgovorov je 24%.

Okoli 24% jih je mnenja, da se socialna ljubezen ne spolnjuje; nad 31% pa misli, da se spolnjuje. Kakih 44% pa jih trdi, da je stanje vedno enako.

Število rojstev zelo pada. Za vzroke tega navajajo: udobnost, pomanjkanje čuta dostojnosti in



Kardinal Enrique y Tarancón, predsednik španske škefovske konference in madridski nadškof

različna nenaravna sredstva za preprečevanje spočetja.

### *Življenje pred zakonom*

O življenju mladine pred zakonom jih trdi 60%, da je danes bolj resna; 16% pa jih misli, da je današnja mladina bolj svobodoljubna, četudi dostojna in npravna. Prav isti odstotek misli, da je manj dostojna. Končno pa jih 6% pravi, da je mladina takšna kakor vedno.

### *Nedeljska zapoved*

Če primerjamo spolnjevanje te zapovedi s prejšnjo dobo, jih okoli 21% misli, da se danes bolj vestno spolnjuje; 41% jih meni, da se bolj zanemarja; 36% pa jih trdi, da se stanje ni spremenilo. Zdi se da je največje število mladeničev, ki se ne udeležujejo svete maše ob nedeljah; za njimi pridejo možje, potem pa žene.

Za vzrok tega pojava navajajo: pomanjkanje zaupanja v Cerkev; 34% jih misli, da je vzrok temu verska brezbržnost v kraju. Končno pa jih 25% trdi, da je izguba vere vzrok zanemarjanja nedeljske verske dolžnosti.

Na vprašanje, kako spolnjujejo ljudje nedeljsko zapoved, jih 84% odgovarja, da se službe božje udeležuje večje število in boljše ko prej. Okoli 5% jih trdi, da zato, ker mašo bolj razumejo. Prav toliko odstotkov pa misli, da se stanje ni spremenilo.

### *Zakrament svete pokore*

Mnenja o prejemanju tega zakramenta so mnogo manj ugodna. Okoli 90% jih misli, da ta zakrament ljudje bolj redko prejemajo kot prej; le 4% jih meni, da večkrat; 6% jih pa trdi, da se stanje ni spremenilo.

Približno 40% jih misli, da se krščanski nauk vedno oznanja in širi popolnoma na pravoveren način. Drugih 40% jih pa trdi, da ne vedno na pravoveren način. Nekako 19% jih celo meni, da so včasih med oznanjanjem krščanskega nauka očitvidne zmote. Če primerjamo sedanje stanje s stanjem, kakor je bilo leta 1965, jih 50% misli, da je danes versko stanje slabše; okoli 40% pa meni, da je boljše; 36% pa izjavlja, da je isto.

### MOLITVENI NAMEN

*Splošni:* da bi vsi kristjani priznavali in oznanjali Kristusa križanega, znamenje božje moči in mo-drosti.

*Misijonski:* da bi se tisti, ki oznanjajo evangelij v misijonih, ne ustrašili pohujšanja Križa med nje-govimi nasprotniki.

# Pater Leppich razlaga sv. pismo

## Iz sv. evangelija po Mateju

1. marca 11, 1-6. Še vedno je po ječah na tisoče kristjanov, ki kleče molijo na mrzlih cementnih tleh svojih celic. Zaprti so, kot Janez Krstnik, zaradi stanovitnosti v veri. Mi pa smo udobno zleknjeni v cerkveno klop ali mehak naslonjač, pa večkrat brez vsake volje za iskreno molitev.
2. marca 11,7-15. Danes se razkošno oblačijo in razmetavajo denar za zabave ne samo bogataši v palačah, ampak tudi barakarji. Za razvite države in za tretji svet velja zato enako pravilo: nebeško kraljestvo si pribore samo duhovno močni, ne mehkužni in v materializem zakopani.
3. marca 11, 16-19. Tistih, ki nimajo smisla za vero, ni mogoče zadovoljiti ne s pustom ne s postom, ne s popuščanjem ne s strogostjo. Važno je, da je Bog z nami zadovoljen!
4. marca 11, 20-24. Tudi danes bi Bog verjetno mileje sodil poganska mesta, kot stare „krščanske“ spoganjené metropole. Sodelujemo na kak način, da bi naša naselja znova sprejela Boga medse?
5. marca 11, 25-30. Ponižnost ne pomeni ukloniti hrbet. Bog noče sključenih hrbtenic, ampak v molitvi upognjena kolena.
6. marca 12, 1-8. Biti avtomat v izpolnjevanju zapovedi, še ne pomeni, da smo krepostni. Prosimo, da bi razumeli duha božjih in cerkvenih zapovedi.
7. marca 12, 9-16. Oboje je potrebno: nedeljski počitek z mašo in delo med tednom. Oboje je zapoved in sredstvo našega posvečenja.
8. marca 12, 17-21. Kako bodo stopili pred Boga tisti starši in vzgojitelji, ki so s silo zadušili v otrocih plamen vere?
9. marca 12, 22-30. Tisti, ki so se ločili od Cerkve, so se še nadalje delili na nešteto ločin. Zahvalimo se za božje zagotovilo o neporušnosti Cerkve in prosimo za cerkveno edinost.

10. marca 12, 31-37. Povprečno spregovorimo dnevno 18.000 besed. Vsaka od teh je pred Bogom važna. Kakšna odgovornost!
11. marca 12, 38-42. Ne smeš biti eden tistih, ki zahtevajo znanje z neba, da bi verovali. Tvoje življenje mora biti nevernim in mlačnim prepričljivo znamenje, da Bog res je!
12. marca 12, 43-45. Duša odpadlega duhovnika more biti podobna hiši v takšnem stanju. Tvoja pokora jo more rešiti!
13. marca 12, 46-50. Črnc, ki veruje, mi je po Kristusu mnogo bliže kot pa brat po krvi, zakrknjen v svoji neveri. Moliš za domače, za sorodnike, za rojake, ki so opustili versko življenje?
14. marca 13, 1-9. Kolikor bolj skrbiš za plemenitost zemlje svoje duše, toliko bogatejši sad bo v njej rodila milost. Ali pa je tudi tvojo dušo prerastel plevel materializma?
15. marca 13, 10-17. Bog se ne ustraši še tako visokega proračuna, če gre za rešitev kake duše. Starši in vzgojitelji pa včasih tako skoparijo pri verskem pouku otrok! Prosimo, da bi pravočasno — pred mladostnimi preizkušnjami otrok — odprli oči za pravi red vrednot!
16. marca 13, 18-23. Pri denarju nismo zadovoljni niti s 100% za-  
služkom. Boga pa odpravimo z „minimum“. Je to pravično, pošteno?
17. marca 13, 24-30. Od Boga zahtevamo, da potrpi z nami do konca. Kako hitro opravičimo našo jezo nad drugimi. Prosimo za večjo potrpežljivost!
18. marca 13, 31-35. P. Pierre je sprožil v Franciji neustavljiv plaz dobroteljnosti in socialnega dela. Samo od enega človeka je odvisno, kjerkoli na svetu živi, samo da ima ljubezen!
19. marca 13, 36-43. Sv. Jožef, priprošnjik za srečno smrt! Izprosi nam milost, da ne bomo z ljuljko vrženi v ogenj!
20. marca 13, 44-46. Razumeš sedaj vse tiste moške in žene, fante in dekleta, ki so pustili vse v zameno za večnost? Boljše je odpovedati se vsaj vsemu prepovedanemu, kot izpostaviti v nevarnost zveličanje duše.
21. marca 13, 47-52. Kdor je stalno navezan na revolversko branje, je naravno, da zgubi smisel za resnice stare in nove za-  
veze, ki niso nikoli stare in za večno resnične.

22. marca 13, 53-58. Molimo za svoje škofe. Marsikdo od teh mora doživljati podobno dramo nerazumevanja, kot jo je Kristus v lastnem rojstnem kraju.
23. marca 14, 1-13. Ples je res lahko vir čistega veselja, more pa zvoditi tudi v pogubne valove strasti. Si kdaj pomislil, da bi pred plesom, vsaj v mislih, molil za soplesalko oziroma molila za soplesalca?
24. marca 14, 14-21. 60% ljudi je lačnih. Koliko smo v zadnjem času dali denarja za nove obleke, za drage pojedine, za prazne zabave? Morda celo za grešne užitke? Koliko smo v istem času dali za potrebne med nami, in za misijone, in za...?
25. marca 14, 22-33. Preizkušnje in nesreče nas zbegajo. A tudi v najbolj razburkanih trenutkih nam je Bog prav tako blizu kot v sreči in zdravju. Ne izgubimo ga izpred oči niti v najtemnejših nevihtah!
26. marca Kristus je dovolil, da so se ga dotikali samo s čistim in pravim namenom. Onečaščen, zmaličen Kristus zgubi božjo moč. Prosimo za časnikarje in fotografske reporterje, da bi se v svojem poklicu spoštljivo dotikali najsvetejših stvari, oseb in krajev!
27. marca 15, 1-9. Sončna ura se ravna po soncu in ne narobe. Pravtako ne moremo zakonske morale, nedeljske dolžnosti in drugih zapovedi prikrojovati svojim željam. Bodimo hvaležni Bogu za jasne zapovedi, s katerimi nas varuje zablod in kaže pot k sreči.
28. marca 15, 10-20. Če slepec slepca vodi... Tudi danes jih je na tisoče, enih in drugih. Skozi temo vodijo narode vsi tisti, ki hočejo vladati in učiti brez Boga. Prosimo Svetega Duha za vse sodobne voditelje!
29. marca 15, 21-28. Včasih se nam zdi, kot da nas Bog ne vidi in sliši. Smo v preizkušnjah močni kakor kananejska žena?
30. marca 15, 29-31. Ne moremo čudežno ozdravljati gobavih in hromih. Moremo pa z besedo pomagati trpečim, da tudi v bolečini ohranilo ljubezen do Boga.

(Nadaljevanje na str. 170)



I. I.

(Nadaljevanje)

### III.

V fari smo imeli daleč naokrog znano Marijino božjo pot. Ta Marijina cerkev je stala na lepem hribu slabo uro hoda od farne cerkve. Kraj je bil in je še danes tudi priljubljena izletniška točka, ker je sredi bujnih vinskih goric in nudi tako lep razgled na polja in vasi po bližnjih ravninah in na hribe in gore daleč naokrog.

Glavno romanje se je vsako leto vršilo, ko smo obhajali žegnanje pri tej cerkvi, kar je bilo na Marijin praznik že proti koncu poletja. Takrat se je zbrala tam velika množica romarjev, domačih faranov, pa tudi iz sosednjih in celo oddaljenih župnij. Že popoldne pred praznikom so prihajali romarji v skupinah iz različnih krajev in se v klanec proti vrhu uvrščali v procesije. Vse te skupine so se ustavljale pri Marijini

kapelici, ki je stala na ravninici nekoliko pod vrhom hriba z božjepotno cerkvijo. Ob določeni uri, že proti mraku, so prišli duhovniki z ministranti, vsi liturgično in slovesno napravljeni, in so popeljali zbrano množico v procesiji pred Marijo v njen hram. Medtem so se vedno prepevale litanije Matere božje z odpevi. Zaupno se je razlegal pobožni klic romarjev, ki ga je veter nosil daleč preko vinogradov: Ti nebeške ključke imaš o Marija... V cerkvi je duhovnik v pozdrav romarjem potem imel pridigo o Mariji, nakar je bil slovesen blagoslov z Najsvetejšim.

V tem se je že napravila tema. Po skromni večerji, ki jo je vsak prinesel s seboj ali jo je mogel dobiti v prirejenih gostiščih v bližini cerkve, so romarji po večini prečuli ali predremali noč v cerkvi, kjer se je skozi vrstila molitev in pesem Mariji v čast. Vsi so tudi mogli opraviti sv. spoved, ker je bilo na razpolago več spovednikov.

Drugi dan je bilo dopoldne več slovesnih maš.

Vsak se je tam srečal z značci in zato so kar prehitro romarjem potekale ure. Morali so si še izbrati na stojnicah primernih „odpustkov“ za domače, ki niso mogli na romanje, in kar naenkrat je bilo poldne in čas za kosilo. V veseli družbi so se še nekoliko pogovorili, sem pa tja tudi zapeli, pa so se spet zbrali pred Marijo za slovesne litanije z blagoslovom in

takoj se je začelo poslavljanje. Zakaj nekateri so imeli do doma pred seboj dolgo pot.

Ker je bilo z romarji veliko dela, so za to priložnost farni duhovščini vedno prišli na pomoč frančiškani iz bližnjega mesta.

Tisto leto sem bil od farne duhovščine za to romanje „na gori“ samo jaz kot farni kaplan, ker je bil župnik bolan. Prišla sta tudi dva frančiškanska patra.

V vriskajočem razpoloženju so potekale vse romarske slovesnosti. Na predvečer praznika se je nabrala pri kapelici velika množica romarjev za skupno procesijo k Mariji. Dobro razpoloženje ob prijetnem vremenu se je polastilo vse množice in se javljalo v njeni zvišeno navdušeni pobožnosti, s katero je prepevala Mariji na poti v cerkev. Duhovniki smo bili trije. Ker sem bil najmlajši in imel še nekako najvišji glas, sem pri litanijah moral peti „čez“, kar mi je bilo s takratnim mladostnim glasom kar prijetno in mi je v svoji enostavnosti povzročalo kar veselje. Ko se je množica zbrala v cerkvi pred Marijo, sem kot domači kaplan imel pozdravni govor jaz. Govoril sem o zaupanju v Marijo, našo Mater in Rešiteljico na morju življenja. V najboljšem razpoloženju so tako minile te začetne slovesnosti.

Ob koncu, ko se je že kar znočilo, me pokličejo, ker da me zunanaj čaka mati z nekaterimi domačini, ki so tudi prišli na božjo pot.

Zakaj tudi v moji rojstni fari je bila zelo znana. Saj sem tudi sam nekaj let prej poromal semkaj, že na predvečer praznika. Bilo je to o počitnicah po maturi. Sem tudi večino noči prečul in predremal v cerkvi, med molitvijo in pesmijo pobožnega ljudstva. Tako sem bil doživel to romanje že kot navadni vernik, ki mi niti v slutnji ni prišlo na misel, da bom čez nekaj let tu nastopal kot duhovnik.

Z mamó sva mogla nekoliko več govoriti šele po večerji in potem drugi dan po kosilu.

Zelo je bila zadovoljna, češ da tako lepega romanja pri tej božji poti še ni doživela. Spet se mi v spominu druge okolščine izgublajo v pozabo, jasno pa mi zveni njena pohvala, ki jo je izrazila v teku najinih razgovorov: kako lepo in s čisto zvenečim glasom da sem pel litanije, pa kako da sem lepo govoril o Mariji, kako da le morem tako, da so ljudje kar pridrževali dih — morda je bilo to ob neki primeri, ki ne vem, od kod sem jo pobral, o človeku, ki se potaplja na morju in z zadnjimi močmi skuša priklicati rešilni čoln, ki je hotel iti mimo. Skratka: mama je bila izredno zadovoljna in srečna, kar je tudi posebej izrazila, ko se je ob koncu vseh slovesnosti poslavljala in odhajala proti domu.

Mamina zadovoljna pohvala mi je ostala jasno v spominu, čeprav ji nisem posvečal kake pozornosti: kako naj pač mati drugače govori

sinu-duhovniku — sem si mislil. Tudi da je omenjala prav te stvari, sem dobro razumel in mi je že takrat to obujal, po slovesu od nje v duši različne spomine na mamu iz mojih otroških let.

Moja mati je namreč izredno ljubila lepo petje, naj ga je slišala kjer koli: v cerkvi ali — vse družbe pri ličkanju koruze ali ob podobnih opravilih ali v zidanci ob kozarcu vina in veseli družbi ali zvečer fantov na vasi. Ko sem bil še prav majhen, se spomnim, kako nas je včasih vzela otroke s seboj na klopco pred hišo in smo vsi zamaknjeni poslušali — ker je mama rekla, da je tako nebeško lepo in da je treba tiho poslušati — pozno zvečer pred največjimi prazniki pritrkavanje zvonov, ki je bilo včasih pri nas v navadi, in podobno drugič fantovsko petje, ki je prihajalo iz daljave. Tudi sama je bila izvrstna pevka, po naravnem daru in po izurjenosti, ki ji jo je dalo dolgoletno prepevanje v domačem cerkvenem in prosvetnem pevskem zboru. V njeni družini, ko je bila še doma, se je veliko prepevalo. Poleg staršev so tudi njeni trije bratje in štiri sestre vsi bili dobri in znani pevci. Več od njih jih je pelo v cerkvenem zboru. Vedno se je rada spominjala, kako je bilo takrat lepo; še malo pred smrtjo ji uhajajo spomini v tiste dni.

Že v prvih spominih iz mojega otroštva vidim mamu prepevati. Še zelo majhne nas je imela ob

sebi pri peči in jo slišim peti. Ptiček prav majhen je... ta se nam je zdela tako ljubka, pa drugič: Prišla je miška iz mišnice... Te smo se pa bali. Zakaj mama je bila dobre volje in je med petjem igrala in posnemala z rokami in pogledom sedaj miško, ki je prišla iz mišnice, pa potem mačko in zajca in lisico in jelena, a je potem prišel na vrsto volk, ki ga je tudi nakazala z zobmi in hudim pogledom in skrivljenim vratom in krčevito iztegnjenimi prsti, kot kremplji... tega smo se pa bali v otroški domišljiji, pa je prišel na vrsto še medved iz medvednice in nazadnje še smrt iz mrtvašnice... To je bilo že prehudo in smo prosili: Mama, te pesmi ne!

Ko smo bili večji, je mama utrujena in v skrbeh le še redkodaj pela.

Otrok nima velikega glasovnega obsega. Znal sem že pred odhodom v šolo nekaj preprostih pesmi, ko sem slišal učiti se in prepevati starejšo sestro. Tako sem tudi sam potem „pel“. Ko sem prišel v zagon, sem se nazadnje na vse grlo drl: Hej, Slovani, naša reč slovanska... Pa me je mama od nekod ustavila: „Kaj se dereš! Saj vidiš, da ne znaš peti, nimaš glasu!“ — Meni pa se je zdelo, da je to petje, kot ga ni na svetu. Ko danes nazaj gledam, mislim, da je bil le takt in ritem in ob njem urjenje glasu v kričanju, kar mi je dobro delo in mi dajalo



zavest petja, melodija je v resnici bila le približna.

To je bilo nekoč, sedaj pa je mati dala tako priznanje mojemu glasu.

Glede moje pridige, ki je bila materi všeč, se mi ni zdelo, da bi bila kaj posebnega. Res mi pridiganje splošno ni povzročalo kakih posebnih težav. Seveda se kdaj pozimi prehlajen in hripav in morda še utrujen ne počutiš posebno dobro na prižnici. Preprosto sem vedno skušal povedati, kar sem mislil in čutil. Pri tem za umetne govorniške pripomočke nikdar nisem imel prav veliko smisla.

Vsebinsko pa moram prej pridigo v glavnih potezah pripraviti in snov spraviti v primerno zvezo; brez tega bi mi bilo težko govoriti. Zato pa sem včasih ob obilnem drugem delu bil v stiski s časom. Iz tega je morda prišlo, da se mi ena vrsta mučnih sanj nanaša prav na pridiganje. V sanjah moram iti na prižnico, ne da bi vedel, o čem bom govoril, kar je prav mučen občutek. K sreči se seveda, preden je treba odpreti usta, vedno zbudiš, kar pa je prav prijeten občutek. Mnogi, ki so študirali, tožijo, da jih take sanje mučijo v zvezi z izpiti, kjer se v snu pred izpitno komisijo pote, ker ne vedo nič odgovoriti.

Prav v zvezi z romarskimi slovesnostmi za ta praznik „na gori“ se spomnim, da sem ob neki priložnosti slabo spal, ker nisem imel

časa dobro pripraviti pridig, ki sem jih moral imeti, in mi je to še pozno v noč dalo dela.

Res pa ob takem vznesenem romarskem razpoloženju ni težko pridigati in seči poslušalcem v srce. Tako sem si razlagal, da je mama bila z mojo pridigo zadovoljna, in pa še iz tega, da kot mati pač vse gleda v lepši luči.

Da mamina pohvala ni bila zgolj iz materinske pristranosti, sem zaslutil nekaj dni pozneje. Prav tiste dni po našem romanju smo namreč imeli na dekanijskem seдеžu redni duhovniški sestanek. Dekan je slovel kot odličen govornik in je to tudi bil njegov ponos. Ko sva se pozdravila, sem bil presenečen, ko mi je v prvi bese-



di omenil „imenitno pridigo“, ki smo jo imeli na romanju in je o njej slišal, in kdo je bil govornik, je vprašal. Odgovoril sem mu, da ne vem, da bi bilo kaj posebnega in da smo imeli pri romanju za pomoč frančiškane, in sem videl, da je bil z odgovorom zadovoljen, ter sva prešla na druge reči.

Če bi se kaki dogodki, ki nam žive v spominu, mogli ponoviti, bi si iz mojega stika z materjo zelo želel obnoviti prav tega z najinega romanja pri Mariji „na gori“. Po eni strani bi bil ta dan celo prijetnejši kot dan novomašnega slavja. Zakaj takrat so vse oči uprte vate in vsa družina je v utrujenosti in živčni napetosti kot žrtev, ki plačuje vso radost skupnosti. Tu ob Marijinem svetišču pa sva bila kljub veselim množicam sama, daleč od ljudske pozornosti, brez skrbi, v popolnem miru, sredi lepe, pojoče narave.

Tu vidim mamó nekako na višku ob sinu-duhovniku v njenem zadovoljstvu in sreči. Tu mi je mati pred očmi v kmečki svetli židani ruti, obraz v njej ji je ožarjen in prijazen, pogled vesel in zaupen.

Pa grem z mamó v spominih drugemu vrhu nasproti: po njeni križevi poti, ki njo in družino vodi na njeno Kalvarijo. Tu vidim mater naenkrat postarano, v hoji sključeno, v črni ruti, ki ji je pod brado zavezana in zgoraj daleč naprej potegnjena, da se ji obraz v njej droben izgublja, le

žari v smrtni bledoti, in ji je pogled zasenčen in svetu umaknjen.

Že prvo leto, ko sem bil na fari v svoji prvi duhovniški službi, se je proti jeseni začela druga svetovna vojna. Čez poldrugo leto je potem zajela tudi našo domovino.

Takoj prve dni je prišel ta kraj najprej pod nemško okupacijo. Prestrašeni smo že takrat begali v kleti ob pretresljivem rjoventju Hitlerjevih avionov, ki so napadali vojaške objekte v bližini. Vznemirjeni smo poslušali vesti, kako Nemci na Štajerskem in Gorenjskem odvažajo duhovnike na Hrvaško. Moj župnik, ki so ga nemčurji imeli posebno na piki in je bil obenem starejši in bolehen, se je umaknil v bližnje mesto pod italijansko zasedbo. Ostal sem na fari sam, mlad, neizkušen kaplan.

Takoj prve dni v tem mučnem položaju, polnem skrbi in tudi strahu, ko je vsak mislil najprej sam nase, se nepričakovano spet pojavi pred menoj mama. Prišla je peš dolge ure hoda iz italijanske cone na naše od Nemcev zasedeno področje.

„Mama, kaj pa vi tukaj! Ne bi smeli v tem položaju,“ sem zaskrbljeno vzkliknil; „kako vas bom spravil sedaj nazaj?“ Da je prišla je tiho povedala, ker so slišali, da odvažajo Nemci duhovnike, da bi me še videla. Naj me ne skrbi njena vrnitev. Po polju in gozdovih da bo spet mogla vrniti se domov, kot je prišla.

Ostala je pri meni še čez noč.

Zjutraj se je poslovila. Ni me nagovarjala, naj bi se morda umaknil. „Bog te potolaži in ti dajaj moči,“ so bile njene besede in voščilo, ko sva si podala roko v slovo.

V razgovoru pri tem obisku se mi je razkrilo, kako so mama začele mučiti skrbi za družino, v temnih slutnjah ob pogledu na čase, ki so se obetali.

„V prvi vojski smo že toliko pretrpeli,“ mi je govorila, „sedaj pa je prišla druga. Tako me je že skrbelo in me sedaj še bolj skrbi, kaj bo s Tonetom, Jernejem in Lojzetom, ki ravno doraščajo, koliko bodo morali trpeti, ali bodo to vojsko prestali. Toneta še sedaj ni iz Srbije in se nič ne ve, kaj je z njim...“

Bili so to moji trije bratje, ki so mi sledili po starosti. Tone je prav služil vojaški rok v Srbiji, kjer ga je zadel razpad Jugoslavije ob nemškem napadu.

V prvi vojski je mama res izgubila na fronti brata bogoslovca, kot sem že omenil. Bila je ona tekrat že pri nas in smo bili že trije otroci.

V enem od prvih spominov iz tistih časov vidim, kako sedimo na peči, mama se naslanja na steno in stiska k sebi takrat najmlajšo mojo sestrico, ki je bila pred kratkim prišla na svet, in joka. Imel sem tri leta in še dve leti starejša sestra je bila in sva se stiskala k mami. Začuden sem gledal jokajočo mamo, ki je govorila, da ata več ne bo domov, ker je

umrl, ker so ga ubili v vojski. Nisem veliko razumel in mi ni šlo posebno do srca. Ata se še nisem spominjal in ga nisem poznal, ker ga že dolgo ni bilo domov. Prvi spomini na očeta so šele iz prihodnjega obiska z vojske. Zakaj slabe novice, ki je mama zaradi njih takrat jokala, k sreči niso bile resnične.

Sedaj pa jo mučijo znova te slutnje! Pogovarjal sem jo, naj si to ne žene k srcu in naj ne bo črnogleda in naj se ne trapi z bodočnostjo, ki je zavita v negotovost. Pa sem sam v srcu nosil skrite iste skrbi. Nikdar nisem rad govoril črno o bodočnosti, čeprav sem si jo sam predstavljal v najbolj temni luči. Kaj bi še druge mučil s tem, sem si mislil, ko je bodočnost negotova. Vsaj ta negotovost naj jo zakriva, ki je dana človeku kot blagoslov. Saj kako bi človek mogel živeti, če bi vse bridkosti, ki ga v življenju zadevajo, naprej videl. Sicer se pa tudi večkrat popolnoma drugače zgodijo, kot si je človek v svojih domnevah naprej predstavljal.

Tu pa ni bilo tako. Ali so to bile preroške materine slutnje, ki pravijo, da mati v njih večkrat določno naprej čuti usodo svojih otrok?

Gotovo je le to, da so se te slutnje materine, ki sva jih skušala takrat imeti za prazne, čez nekaj let uresničile in uresničile v vse hujši krutosti, kot sva si jo takrat mogla predstavljati.

# V DRUŽINI

## LEGENDARNI OČE –

## NA KRHKEM PODSTAVKU

„Otrok ima svojega očeta za malega boga“. Tako je označil nek izvedenec za pedagoška vprašanja duševni odnos otroka do svojega očeta.

V kakšnem smislu so očetje za otroke res mali bogovi? Najprej to velja seveda le za majhne otroke do nekako 11 let starosti. Takšen otrok je prepričan, da njegov oče vse ve in vse more. Da zna odgovarjati na vsa mogoča in nemogoča vprašanja. Pa da zna narediti vse, ali pa skoro vse. Otrok je prepričan, da je njegov oče zmožen narediti iz nekaj desak in žebljev barko, ki se lahko spusti na široki ocean.

Nek oče je pripovedoval, kako so njegovi otroci razglašali vsej okolici, da je on najboljši vozač na svetu. Niso pa seveda vedeli, s kakšnim strahom je sedel vsakokrat za krmilo, kadar je moral na cesto. In ko se je nekoč tudi dejansko zaletel v nek tovornjak, so njegovi otroci še pred sodnijsko razsodbo izrekli svojo sodbo: oče je bil žrtev neprevidnosti onega drugega vozača. Ni jim pa oče povedal, da je moral na prometnem sodišču kazni plačati on.

To pravilo, da namreč otrok naredi iz svojega očeta malega boga in vseznala, velja z dvema omejitvama. Najprej je to res le za otroke, ki imajo svojega očeta radi in so ob njem srečni. Nesrečni otrok vidi v svojem očetu vse kaj drugega kot malega boga — zanj je oče trmoglavec, policaj, rabelj, skopuh, grobijan itd. Potem pa to pravilo velja le, dokler niso otroci stari nekako 11 let. V tej dobi začnajo otroci popravljati otroško sliko svojega očeta in seveda tudi matere. Nova podoba očeta je zelo kritična, kajti otrok je v tej sta-

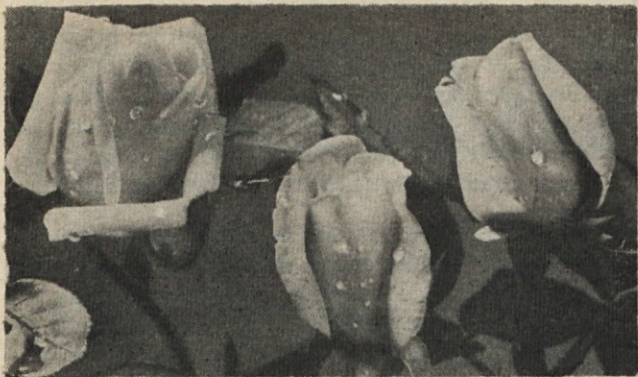
zosti vsak dan bolj kritičen. Začne se zavedati mejá očetovega zna-  
nja in njegovih sposobnosti. Vidi, da ni tako načelen in brezkom-  
promisen, kot je mislil; da ni tak junak dela, za kakršnega ga je  
do sedaj imel, da delo bolj drugim zna nalagati, medtem ko se ga  
zna sam zelo pretkano izogibati, itd. itd. Tako ne ostane veliko od  
heroizma, ki ga je svojemu očetu do tedaj pripisoval. Dotedanji bo-  
govi so se spremenili v navadne ljudi.

Mali otrok naredi iz očeta boga. To je za očeta resna nevar-  
nost — počasi se namreč začne lahko zares domišljati, da vse zna  
in more, da je popoln človek. Očetje se prav radi postavijo na ta  
podstavek, na katerega otrokovo srce postavi tistega, ki ga hoče po  
svoje moliti in častiti. Nevarnost pa je v tem, da se očetje polago-  
na začno prepričevati, da otrokova podoba o njih odgovarja re-  
sničnosti.

In ravno ko se tak oče čuti srečnega in zadovoljnega v tem po-  
ložaju, začne otrok neusmiljeno podirati in rušiti to podobo, ki si jo  
je o očetu sam naredil. Ta „demitizacija“, to podiranje legendarne  
in zato neresnične veličine očeta je za otroka, seveda še bolj pa za



Skupina mladenk na Pristavi v Castelarju



očeta boleč postopek. Mnogi očetje kar nočejo stopiti z umetnega pedestala. Še naprej bi bili radi mali bogovi, dobro se jim zdi igrati to vlogo, kot se dobro počuti še po igri igravec, ki je v njej igral kakšno važno vlogo in žel lepo priznanje. Kar nerad stopi znova v sivo realnost. Nekateri očetje toliko časa vztrajajo v tej umetni drži, dokler se jim otroci ne začno v brk posmehovati.

Ljudska modrost pozna to spreminjanje očetove podobe v otrokovem srcu in jo takole izraža:

Otrok pri 10 letih: moj očka vse ve.

Pri 13 letih: moj očka nekaterih stvari ne ve.

Pri 16 letih: moj oče ne ve ničesar.

Pri 23 letih: moj oče nekaj ve.

Pri 30 letih: če bi bil moj oče tukaj, bi mi gotovo dal dober nasvet.

Otroci počasi jemljejo očetni podobi njeno legendarno veličino. In tako mora biti. Otrok ne sme presanjati svojega življenja; sanje so dobre za nekaj časa, potem se je pa treba prebuditi v resničnost. Očetje naj imajo pa nekaj potrpljenja: ko bodo imeli otroci 30 let, bodo za otroke spet pomenili, kar v resnici znajo in morejo. In samo takšni očetje — z omejenostmi in slabostmi bodo lahko otroku dobri vzgojitelji, saj bodo sami vedeli, kako težko je kakšno napako popraviti in bodo zato tudi s svojimi otroci imeli potrpljenje in bodo času dali svoj čas.

p. Alojzij Kukovica, SJ

# Košček raja na zemlji

## I. Veličina krščanske družine v božjih očeh:

### A. — JE SVETA:

#### ● Ker jo je Bog ustanovil:

- ...in Bog je ustvaril človeka, moža in ženo ju je ustvaril, in Bog je videl, da je bilo zelo dobro. V vsako svojo stvar je Bog vtisnil sled božanstva, posebno v človeško osnovno enoto.
- Bog je ustvaril človeško družino: „Naredimo človeka..., množita se in rastita.“ Zato je družina sveta: „Naredil nas je po svoji podobi in sličnosti.“
- Krščanska družina je odsev družbe blaženih v nebesih.
- Je najpopolnejše božje delo: znamenje zveze med Kristusom in Cerkvijo.

#### ● Ker jo je Kristus posvetil:

- s svojo navzočnostjo: kot član nazareške družine, na svatbi v Kani Galilejski...;
- z odrešenjem: zakonsko pogodbo je povzdignil v zakrament;

#### ● Ker so sveti družinski člani:

- starši so duhovniki domačega ognjišča: skrbijo, da se v družini ohranja prava vera, molitev; delo in trpljenje vse družine darujejo Bogu; koncil imenuje vsako družino „cerkev v malem“;
- otroci so pri krstu postali božji otroci, namenjeni za nebesa;
- člani družine so sveti, če se trudijo, da bi živeli v posvečujoči milosti;
- ker... kjer sta dva ali trije združeni v mojem imenu...

### B. — JE SREESTVO POSVEČENJA

#### ● Sola popolnosti:

- mož in žena sta si pri poroki obljubila medsebojno pomoč pri značajnostnem, verskem in moralnem izpopolnjevanju;
- spolnjevanje stanovskih dolžnosti je od Boga izbran način za izpopolnjevanje in posvečenje zakoncev.

● **Priložnost za vajo v krepostih:**

- v ljubezni: da je iskrena, čista, nesebična, zvesta;
- v ponižnosti: pri starših medsebojno spoštovanje in upoštevanje, pri otrocih iskrena pokorščina staršem;
- v duhu odpovedi: zatajeno trpljenje žene, matere..., skrito, nerazbodbano utrudljivo delo očeta; vzgoja otrok k smislu za žrtve;
- zmernost v uživanju vseh vrst; srčnost v sprejemanju in prenašanju preizkušenj;
- pametnost: ne se dati voditi po zadnji modi življenja;
- pravičnost: do domačih, sorodnikov, znancev, rojakov, sosedomov, do vsakega človeka.

● **Nebesa na zemlji:**

- nekdo je dejal: „Družina je košček raja, ki nam ga je Bog pustil na zemlji.“
- družinsko življenje živeto po božjem zakonu je predokus nebes; v taki družini je mir, sreča, povezanost, pristrčno veselje, vdanost, zaupanje v Boga, priprava na srečanje z vsemi domačimi pri Očetu...

## **2. Veličina družine same v sebi:**

Zaradi teh treh vrednot:

● **Zakon je zakrament:**

- za vedno združi dvoje življenj: „Dokler vaju smrt ne loči...“ In Bog to zvezo posveti;
- daje potrebne milosti za spolnjevanje stanovskih dolžnosti.

● **Otroci pomenijo sodelovanje staršev pri božjem stvariteljskem delu:**

- „Rastita in množita se...“ Bog je izbral družino za ohranjanje in rast človeškega rodu;
- otroci so sad te zapovedi: so vrednota, ker jih Bog hoče in ljubi;
- v normalnih zakonih bi bila družina brez otrok kakor vrt brez cvetja.

● **Zagotovilo zvestobe:**

- Človeško srce je ustvarjeno, da ljubi in je ljubljeno, krščanski zakon daje poročstvo, da ta ljubezen ni varana ali pre-



kinjena, ampak da traja do smrti enega od zakoncev;

- v krščanskem ognjišču mora vsak dan znova zagorevati ljubezen med možem in ženo, staršev do otrok ter teh do očeta in matere.

## **SPRAŠEVANJE VESTI:**

### **o poglavitnih grehih**

#### **1. Napuh:**

- Ali sam sebe previsoko cenim? V škodo drugih?
- Mislim, da sem boljši kot drugi, bolj sposoben, bolj izkušen, bolj pameten?
- Skušam z govornjem druge poniževati, zato, da bi sebe poviševal?
- Se zavedam, da sem naravne darove prejel od Boga in šele tem dodal svojo pridnost, podjetnost, vztrajnost?
- Sem prehitro notranje pobit, čeme upravičeno ali krivično kritizirajo?
- Se znam in hočem postaviti na raven bolnih, preizkušanih, potrebnih?

#### **2. Lakomnost:**

- Ali preveč časa in zdravja posvečam množenju premoženja? Mi ni nikdar dovolj?
- Sem nevoščljiv drugim za njihovo blagostanje?
- Sem si kaj krivično pridobil? Sem pripravljen poravnati škodo?
- Če materialno dobro stojim, imam smisel za dobrodelnost, za skupnost? Sem skop?

#### **3. Nečistost:**

- Pravilno gledam na telo in dušo? Se zavedam, da sta oba ustvarjena za nebesa?
- Podcenjujem telo, kot nekaj slabega? Ali pa mu nasprotno dajem preveč svobode? Pretirano skrbim za telesno udobje?
- Upoštevam, da je duša ustvarjena za Boga in da je telo ne sme ovirati na poti zveličanja?
- V osebnem in zakonskem življenju, kdo prevladuje pri odločitvah: angel ali žival?
- Mi je v teku let vest okosmata? Zagovarjam kaj, kar sem prej imel za greh?
- Postajam malodušen, naveličan? Zakaj bi bil izjema — saj vsi drugače živijo?
- Pri prizadevanju za čisto življenje upoštevam nadnaravna sredstva — in pa medsebojno moralno oporo, ki sva si jo z ženo obljubila pri poroki?
- Sem odločen, da se hočem izogibati grešnih priložnosti?
- Zaupam, kljub padcem, v božjo dobroto in zato redno hodim k spovedi in obhajilu?

# NAŠI PROBLEMI

## Stari in novi obenem

Včasih mečemo krivdo na TV ali na velemestno razbitost ali na kak drug zunanji vzrok, češ, da ti razdvajajo družinsko življenje. Včasih se mi pa zdi, da se tudi družine same preveč trudimo, kako bi čim bolj držale korak z blagostanjsko družbo. S tem nehote pustošimo lasten dom in silimo v hrumenje mase, ki je duhovno prazna in brez smisla za zbrano družinsko življenje. Sem preveč starokopiten?

Sami veste, da niste starokopitni. Da pa smo si na jasnem glede starokopitnosti, nekaj misli:

V družbi imamo oblike, strukture, navade, ki se spreminjajo in niso bistvene. Če se držimo nebistvenih navad, ki so preživele, ali če dajemo preveliko vrednost vsemu, kar nam je bilo vseč včeraj in zametujemo vse, kar prinaša nova doba, potem smo res starokopitni. Vemo pa tudi, da obstajajo resnice in zapovedi, ki niso sad mode, ampak vere v dobrine, ki so visoko nad materialnim ugodjem. Če živimo tako, da imamo pred očmi te nadčasovne resnice ter po njih usmerjamo življenje, bomo nujno kdaj prišli navzkriž z oko-

ljem, ki živijo le po modi. A to ne pomeni, da smo starokopitni.

Ni vse novo nujno dobro, ni vse staro vredno občudovanja. Važno je, kaj nam pomaga pri graditvi naše osebnosti, kaj nam pomaga k večji svetosti, kaj pomaga k večji ljubezni v družini, v skupnosti...

Ali nas TV boljša? Zabava v nočnih lokalih veča našo svetost? Se v družini bolj ljubimo, če imamo dva avtomobila in počitniško hišico?

Družinsko življenje razdvajamo mi sami, kadar dajemo več vrednosti stvarim kakor osebam, ki družino sestavljajo.

Ne moremo živeti brez ljubezni. Učimo se ljubiti ljudi, da nas ne pritegne vase neugnana ljubezen do stvari. To pomeni biti vedno moderen in to bodo razumeli tudi vaši otroci. Zato ne pozabite, da je razgovor o teh vprašanih najlepša pot do razumevanja med starši in mladino.

Kako boste otroku dopovedali, da naj ne sedi vedno pred televizijo?

Ne le s prepovedjo. S pogostim razgovorom bo otrok začel sam čutiti, da je neka lestvica vrednot, da je več vreden stik z živimi ljudmi kot z umetnimi nadomestki.

Zabava velemesta je vedno le na-

domestek, navadno nadomestek za iskreno ljubezen. Zato, kadar otroci iščejo take zabave, je čas, da se starši vprašamo, ali smo, ko je bil čas, znalji pokazati, ali dati otroku temeljev za višjo, globljo, bolj plemenito čustvo, kot ga moreta dati bar, diskoteka ali nočni lokal.

Ne bodimo prehitro zadovoljni sami s seboj. Otrok je predragocen dar božji, da bi mogli rešiti njegov problem, problem našega odnosa z njim, problem uravnovešenega družinskega vzdušja, s kratko obsodbo televizije in velemesta.

Vse naše življenje naj bo naporena pot k idealom in le tako smemo upati, da bodo otroci sledili našemu zgledu.

Bojim se, da vam nisem dosti razjasnil problema, ki ni enostaven. Zato molite, naj vas in mene razsvetljuje Bog. To je končno edino popolnoma zanesljivo sredstvo krščanske vzgoje. Seveda ne smemo zanemarjati naravnih sredstev, a pot do src v družini pozna tudi bližnjico — preko božjega Srca. Išcite jo!

Pa se še oglasite.

## **Vetrinje — taborišče — velemesto**

Okrog sebe opažam vedno večjo zaskrbljenost zaradi gospodarskih težav. Tudi med starimi prijatelji se razgovor vrtil skoraj le okrog gospodarskih skrbi. Res, inflacija in go-

spodarska nestalnost tudi naju z ženo precej skrbita. Začel se bo pouk, treba bo novih uniform, knjig, vpisnina, poleg tega tekoči stroški. Vendar sva kljub temu v srcu srečna. Zaupava v Boga in v človekovo odpornost ter iznajdljivost. Saj je bilo neprimerno huje v Tržiču, v Vetrinju, v taboriščih in začetki iz nič v Argentini. Pravim, da sva srečna, ne zato, da bi se brezskrbno ponášal, ampak ker nama ne tedaj ne danes ni bil denar prvo in najvažnejše. Saj je za kristjana in posebej še za starše toliko lepših in tudi težjih skrbi! Kaj pravite?

Pravilno presoimate okolico. Zaskrbljenost je znak pomanjkanja zaupanja, pomanjkanja žive vere. Strah nas je, da bi izgubili materialne dobrine, ki smo si jih nabrali. Svetopisemska obljuba, ki nas spominja, naj ne bomo zaskrbljeni za vsakdanje življenjske potrebe, ker nebeški Oče skrbi za nas, nas ne prepriča, in bolj zaupamo svojemu naporu in skrbi kot božji obljubi. Čeprav smo na lastni koži čutili minljivost tvarnih dobrin, se sčasoma spet bolj in bolj navezujemo nanje. Zakaj to?

Zdi se mi, da nas polagoma prevzemata ugodje in materializem. Vera postaja tradicija in ne več vez ljubezni, ki nas je vezala med seboj in z nebeškim Očetom — v času stiske in pomanjkanja. Postajamo slabi kristjani, ki postavljajo vsakodnevne zemeljske težave pred veliko skrb — ljubezni do Boga in do bliž-

njega. Zato me je vaše pismo še posebej razveselilo. Bog daj, da bi vzbudilo v naših družinah spomin na tiste čase, ko smo bili srečni kljub uboštvu, ko smo bili mirnega srca, čeprav nismo vedeli, kaj nam bo prinesel naslednji dan, ko smo zaupali Bogu in svoji iznajdljivosti, sredi kriz, sredi gospodarskih in političnih zmed.

Le pogumno in veselega srca živita z ženo in bodita prepričana, da hodita po pravi poti.

## **Branje nas boljša ali slabša**

Skraja mi ni in ni šlo špansko branje. Nisem ga dovolj razumela in nisem bila popolnoma prepričana, če ni morda bolj potrebno, da čim več slovensko berem. Potem, ko so otroci rastle, sem spoznala, da mi je branje v kasteljanščini celo potrebno. Vendar laže berem prevode npr. iz nemščine v španščino kot pa izvirne španske pisatelje, morda je v prevodih lažji jezik, ali pa mi je

latinsko mišljenje še vedno tuje. Kaj mi svetujete glede izbire branja?

Znate dva jezika: slovensko in špansko. Če hočete oba jezika razvijati, to je, obvladati ju v vsej popolnosti, morate v obeh jezikih brati. Le neprestana raba nam ohrani jezik živ in gibčen.

Vprašanje je: kaj naj berete? Mislim, da ne gre predvsem za narodnost tega ali onega avtorja, ampak predvsem za snov, ki jo knjiga obdeluje, in ki jo z branjem vsrkavate.

Prav je, da se seznanite z domačimi argentinskimi pisatelji, vsaj s tistimi, ki jih bero vaši otroci kot šolsko obvezno čtivo. V španski literaturi boste odkrili bogate zaklade in boste verjetno kmalu lahko popgrešali nemške prevode. Sicer pa imate v španskih prevodih odprta vrata v vso svetovno literaturo.

Pri izbiri pazite na umetniško kvaliteto in na moralno zdravje.

Berite — a pazno izbirajte svoje branje. Vedite, da vsako knjigo odložite boljši ali slabši — kot ste jo prijeli v roke.

---

## **PATER LEPPICH OZNANJA SV. PISMO**

(Nadaljevanje s str. 155)

31. marca 15, 32-39. Skrb za dušo je včasih nujno združena z rešitvijo najprej materialnih potreb. Zato dobroteljnost ni prvi namen Cerkve. Oba, telo in duša, sta določena za zveličanje. Kristus je hodil od kraja do kraja in dobrote delil — telesno in duševno potrebnim. Tudi v tem se Cerkev ravna po zgledu Ustanovitelja. In On nam je zapustil obojno zapoved: vršiti telesna in duhovna dela usmiljenja!



## Zanimiva anketa o vernosti francoskih mladeničev

Francoski tednik „La Vie Catholique“ je objavil pod naslovom: „Dijaki in njihova prihodnost“ odgovore na anketo o vernosti francoske moške mladine. Na vprašanja te ankete je odgovorilo 5.000 francoskih mladeničev. Njihovi odgovori nam povedo, da je ta mladina bolj optimistična in razsodna, bolj za duhovno obnovo ko za nasilne prevrate.

Vsi, ki so sami od sebe odgovorili na to zanimivo anketo, so kristjani, oziroma živé vsaj povprečno krščansko. Bralci tednika „La Vie Catholique“ in tisti, ki so zvedeli za vprašanja ankete po dijaških kaplanih, ki ta tednik vneto širijo, so potem na vprašanja odgovorili. Odgovorilo je 5.251 mladeničev; med njimi je največ dijakov. Od teh jih 3.817 izjavlja, da verujejo v Boga. Od 4.513 jih 3.019, to je 9 od vsakih 10, priznava, da verujejo v Kristusa. Osem od vsakih 10 poudarja, da je vera važna za življenje. Tako ta anketa v soglasju z znanstveno ugotovitvijo trdi, da 81 odstotkov francoskih mladeničev veruje v Boga; v Jezusa Kristusa pa le 73 odstotkov.

Še popolnejšo sliko o francoski krščanski mladini dobimo, če bremo izjave te mladine. Iz njih spoznamo, da francoska mladina ljubi življenje. Srečna je, da živi v današnji dobi in z upanjem gleda v bodočnost. Pet od vsakih šestih mladeničev misli, da ljudje nimajo pravega zaupanja vanjo in skoraj isto število soglaša v mnenju, da takšna družba, kakršna je danes, ne odgovarja več potrebam in težnjam današnje mladine. Vendar več kot polovica izmed teh ne obsoja te družbe. Hočejo jo le preobraziti. Med njimi jih 2.723 misli, da more Cerkev to nalogo izvršiti, 1.225 pa jih to misel zanika.

Zanimive so njihove izjave o Cerкви in o maši. Četudi jih 70% trdno upa v Kristusa, jih je komaj 55% rado v Cerкви. Med njimi je 52% mladeničev, ki se jim Cerkev ne zdi verska, ampak le organizirana družba (54%). Okoli 61% jih trdi, da je za versko življenje nujno potrebno maša. Mnogo med njimi jih dvomi o oblikah, obredih bogoslužja. Kar 62% jih je, ki jim ne ugaja župnijska maša. Pač pa jih 73% ceni mašo v majhnih skupinah.

Vera mora mladeniče različnih stanov pripeljati do spolnjevanja verskih in stanovskih dolžnosti; 59% jih zahteva, da tudi do spolnjevanja političnih dolžnosti. Med njimi jih je 78% mnenja, da naj kristjani ne sprejemajo političnih obveznosti; 85% pa misli, da morajo kristjani poleg obveznosti, ki niso politične, tudi sprejemati politične dolžnosti.

Marksizem ima med versko povprečnimi mladci le malo privlačnosti; več ko polovica izmed njih misli, da je že prišel iz mode, 65% pa je mnenja, da marksizem ni zmožen rešiti sedanjih perečih življenskih vprašanj.

## Da se boš laže spovedal:

- Kaj je **najpotrebnejše** za dobro spoved?
- Za spovedenca je najvažnejše **kesanje in trden sklep**.
  - **Umirajoči** morda ne more več povedati vseh grehov po številu, a če se jih kesa, mu duhovnikova odveza vrne posvečujočo milost.
  - **Živi** je morda povedal desetim duhovnikom vse grehe življenja, a če se jih noče kesati, mu jih Bog ne more odpustiti.
  - **Razumeš?** Žal mi mora biti, ker sem Boga razžalil. To priznanje pri spovedi ni ponižanje za človeka, saj ostane popolnoma skrito in tajno.
- Za dobro spoved je torej potrebno:
    1. **iskreno kesanje** nad storjenimi grehi: pri smrtnih grehah se moramo kesati vseh in vsakega posebej; pri malih grehah zadostuje, da se kesamo vsaj kakega;
    2. pri **trdnem sklepu** razlikuj to: hoteti moramo, da se bomo varovali greha in izogibalj grešne priložnosti, čeprav morda že vnaprej vem, da bom znova grešil. Eno je hoteti grešiti, drugo pa predvidevati, da boš grešil. Trden sklep je: nočem več grešiti!
  - Spoved ni za svetnike, ampak za nas, grešnike. Bodi korajžen in vztrajen!

*ker  
te ljubim*



**Življenje piše  
najganljivejše zgodbe,  
samo treba jih je  
znati brati**

**LJUBEZEN JE NAJPLEMENITEJŠE ČUSTVO,  
NE SME BITI SLEPARJENJE**

Imenuje se Monika, lahko bi se imenovala tudi Marija, Francka, Terezika ali drugače. Stara je šestnajst let.

Lepo poletno jutro je sedela skupaj z Jurijem na vlaku. Šla sta na nedeljski izlet. Monika je z velikimi žarečimi očmi gledala pokrajino. Skrbelo jo je. Stresla se je, zazdelo se ji je, da vidi stroge očetove oči: „Kaj je s tabo, Monika?“ — „Nič.“ In potem mirni mamin pogled. „Ne bi smela toliko hoditi z Jurijem.“ „Ampak, mama, če se imava rada, kaj je slabega na tem.“ Zakaj morajo starši takoj videti strahove?

Nekaj časa kasneje, to je danes, je sedela na vlaku in se spominjala. Srce ji je močno bilo.

„Jure,“ ga je poklicala z negotovim glasom.

„Da, kaj je?“

„Slišiš, dobila bova otroka.“

Molk, groza, molk.

„Ljudje bedo na naju s prstom kazali. Vsi bodo govorili. Aha, vidite, moralo se je tako zgoditi, saj smo vedeli. To naj bi bilo samo prijateljstvo. Ah, da, ljubezen. Sedaj imata.“

Molk, strah, tesnoba, molk...

Noči brez spanja, dnevi polni skrbi in žalosti in solza.

Jure je molčal in ni imel besede, da bi ji vrnil mir in gotovost. Mamine solze so jo bolj pekle, kakor njeni očitki.

„Monika, saj sem te svarila.“

Očetov molk jo je bolel bolj, kakor če bi jo udaril.

In sedaj?...

Poroka. To ni bila poroka, kakor si jo je predstavljala v svojih otroško dekliških sanjah. Videla se je v beli obleki s šopkom cvetja v rokah. Poročila se je v modri obleki brez rož, ker ju je greh silil pred oltar. Sramovala se je sama sebe bolj kakor ljudi, ki so šepetali o njej in kazali s prstom za njo.

Bila je pri spovedi in dobila božje usmiljenje za svoj greh, vendar se ni mogla znebiti zavesti krivde.

Celo Jure se ji ni zdel več tisti, kot nekdanj v prvih mesecih njunega prijateljstva, ko sta bila še čista in srečna kakor otroka. Bil je resen in molčeč. Ni je več gledal kakor svetinjo. Zdelo se ji je, da je celo v njegovih očeh brala očitek: „Tudi ti si kriva.“ Šele ko jo je vso solzno peljal k oltarju, se mu je zasmilila in se ji je nasmehnil.

„Dolgo časa in veliko trpljenja bova potrebovala, da bova izbri-  
sala ta greh,“ je pomislila Monika...

---

Kaj pomaga, če se o tem govori, piše, celo flimi prikazujejo to temo. Tvoje življenje je veliko več vredno kakor snov za film ali roman z žalostnim ali veselim koncem. Svoje življenje imaš ti sama v svojih rokah. Ti mu moraš dati obliko, ki jo bo imelo, kljub tej trdi dobi, ko je več zanimanja za denar kakor za človeško srečo. Včasih se ti zdi, da se še starši več ne zmenijo zate, da nimajo časa za tvoje težave. Vendar ni tako. Samo doba je trda, jemlje čas in mirnost, da ti ne morejo pokazati svojega srca.

Poskušaj uresničiti svoje lastno življenje, kljub vsem nesramne-  
žem, ki so v tvoji bližini v službi, v šoli, na univerzi. Tvoje življenje in tvoja ljubezen sta v tvojih rokah in nikoli ne pozabi, tudi v božjih.

Samo tisti, ki so dozorevali in ki so osebno trdni, samo tisti, katerih srca so našla v veri trden temelj in globoko oporo, lahko hrepenijo po ljubezni drugega.

„Ampak, če se imava rada?“ boste vprašali. Ne da se utajiti ljubezni, kakor da bi bila radio, ali znižati, kakor ogrevalec za vodo. Ljubezen pride nepričakovano, ne da bi se prej najavila.

Kaj torej? Naj rečem: „Pridi čez dve leti, takrat bom že dovolj odrasla, da bom lahko resno mislila na ljubezen. Ne, to ni mogoče.“



V tem času on lahko spozna drugo dekle. Ker ga resno ljubim, me ta možnost vznemirja.“

Kadar se dva ljubita, si hočeta to ljubezen tudi pokazati. In vendar ni nujno, da pride do nesreče, do greha. Res ni nujno.

Na ta ali drugi način se to lahko nekoč zgodi. Prezgodnja ljubezen ugasne. Lahko tudi, da si po enem letu prijateljstva ne bosta vedela nič povedati, ker je njuna ljubezen ugasnila, ali pa bosta iskala nov, dvomljiv ali naravnost slab način, da bi dala nov zagon svoji ljubezni. Oboje je žalostno, ker vedno na nek način škoduje ljubezni.

Kadar se dva zares ljubita, kadar je v njunih srcih vzcvetela resnična dobra ljubezen, nobena stvar ne bo mogla porušiti te ljubezni. Vendar dobro poudarimo: samo če je ta ljubezen res resnična in ni le površno ljubimkanje.

Ljubezen pomeni osrečevati in biti odgovoren, ljubimkanje je igranje in strasten užitek.

Kaj naj torej storim?

Priznaj pred samim seboj svoja čustva ljubezni, vendar imej toliko poguma, da priznaš, da je še prezgodaj. Vsak od naju mora še živeti zase, da bo lahko pozneje živel za drugega. Mora se razviti in zoreti, da bo mogel kasneje dajati in osrečevati.

Nič ni tako nevarnega kakor dva mladostnika, ki mislita, da se smeta zblížati. Nimata še tiste trdnosti, ki jo potrebujeta, da bi zmagala v urah preizkušnje, ki pogosto nastopi v življenju zaljubljenec. Manjka jima zrelosti, ki vzdrži tudi napake drugega in jih vodi k dobremu.

Osebnosti, ki še niso oblikovane, ne morejo dati zrelega združenja. Nasprotno, ta dvojna nezrelost je dvakrat nevarna in škodljiva.

(Se nadaljuje)

Otto Goldman — M. Mt.



Slovenske  
mladenke  
iz  
San Martina  
na  
pevsko-glasbenem  
festivalu  
v  
Buenos Airesu  
leta 1971

# Poti in srečanja

Dr. Jože Krivec

## 13. Slovo

Veliko poletje je pri kraju: ro-  
sna jutra so krajšala dneve zju-  
traj in zgodnji večeri so prekma-  
lu prinašali hlad v dolino. Sonce  
je medlelo z dneva v dan

Danes odhaja zadnja družini-  
ca, ki so ji potekli počitniški dne-  
vi v tem gorskem svetu.

Koliko veselega življenja, žubo-  
reče besede in pesmi z vriski je  
bilo še pred tednom dni okrog  
teh hiš, med borovjem, okrog cer-  
kvice! Zdaj se vrača na vse spet  
mir, samotnost, ki jo bo pretrgalo  
le kravje mukanje ob jutrih in  
zateglo lajanje psov ob zgodnjih  
in dolgih večerih.

Preden stopijo ti zadnji tam  
izpod borovcev na cesto, se še  
enkrat ozrejo proti Marijinemu  
hramu, preletijo z očmi vso do-  
lino in zadovoljni se Bogu zahva-  
lijo za lepe dni, ki so jih preži-  
veli. S seboj nosijo sončne spo-

mine nanje, vtise o ljudeh in zem-  
lji, toploto srečanj z rojaki in mir  
v dušah, ki so ga našli pri Ma-  
teri božji, katera jim je bila tako  
blizu.

Odhajajo. Gospod Rudolf jih  
spremlja do asfaltne ceste, ker so  
letošnji zadnji gosti, ki ga za-  
puščajo. Sonce še vedno prijetno  
greje, vendar se že pozna meh-  
koba odhajajočih poletnih dni.

Ko privozi avtobus, si še po-  
slednjikrat stisnejo roke.

Gospod Rudolf ostane sam. Za  
trenutek postoji, spremlja odha-  
jajoče vozilo in se nasmehne. Kljub  
temu mu je nekoliko hudo pri-  
srcu. Vse je šlo: toliko novih  
obrazov je srečal to poletje, toliko  
starih znancev mu je seglo v ro-  
ke, ki bi jih bil pogrešal, če jih  
ne bi bilo. Z vsakim je hotel biti  
dober: nuditi mu od svojega, kar  
je premogel, ga pozdraviti zjutraj  
z vso vedrostjo, ko prihaja upa-  
nje novega dne in se od sleherne-  
ga zvečer posloviti s prisrčnostjo,  
ki je v navadi med domačimi...

Počasi stopa po položni cesti  
nazaj proti svojemu domu. Dro-  
ben, beli pesek mu ječi pod sto-  
pinjami, a ga nič ne moti v nje-  
govih mislih. Še enkrat bežno pre-  
leti obraze, ki jih je imel v teh  
dveh mesecih pred sabo. Nasmeh-  
ne se temu, resno pogleda onega;  
tu zaživi ob posrečenem dovtipu,  
tam sočustvuje ob izpovedih in  
prikimuje podjetnim načrtom  
svojih gostov. Pisana vrsta lju-

di, vsak s svojim življenjem, s svojo potjo.

Nenadoma se ustavi: živžav otroške kolonije mu spet udari v uho. Razveseli ga, presrečen je med njimi. Pa vendar tudi v tem veselju je drobna bol. Kaj vse bi iz te naše krvi postalo na domačih tleh! Tu bodo pa rastle, delali, ustvarjali — njihovo delo in duh bosta kovala zaklade bolj v ponos drugim kot nam! Težek je naš davek za ceno strehe, ki smo si jo postavili na tej zemlji. S pravo, živo in plemenito krvjo smo ga plačali. Nas teži — mladi rod pa nas v tem težko razume.

Tudi pri skupini deklet, ki so ga letos prvič obiskale, se pomudi. Misli, da jim je ob večerih lepo govoril — iz oči je bral zaupno pritrjevanje. Neizmerna sreča ga navdaja, če more kot učenik v mlada srca zasaditi vsaj drobno seme dobrote in ljubeznij in ve, da ne bo izgubljeno — danes, ko je svet poln sovraštva in sebičnosti.

Oči mu obstanejo na lični hišici med zelenimi borovci: tiha je, kakor začarana. Hlad ga objame in pri srcu ga stisne: tudi letos jih ni bilo! Pa bi jih vendar z vso ljubeznijo bil rad sprejel. Postavil je ta domek nalašč zanje: za študente, za akademike — modruje. Posvetili bi se v njem nemo-teno razgovorom o sodobnih nujnih vprašanjih, ki grizejo svet in se pripravljali za možate korake v življenju. Koliko zdravega in

živega jedra so taki počitniški dnevi in tečaji nekoč nudili mladi študirajoči mladini! Zdi se, da sta nahrbtnik in šotor v današnjih dneh preveč zamenjala nekdanjo resnost in svetost študentskega poklica. Počitnice, študij, sonce in potovanja — vsega je bilo dovolj. Občutil je boleost skrbnega očeta, ki je svojim sinovom z ljubeznijo pripravil dom, a so ga ti pustili samega in šli svoja pota. Kdo jih razume?

Smolnati duh med borovci ga je objel. Čisto nalahko so svetleče se iglice valovale v rahli sapi in si šepetale med seboj. Kakor bi še vedno sanjalo med njimi življenje preteklih poletnih dni, ki se je z vso silo branilo pasti v pozabo...

Stopal je proti cerkvi: zaprl bo debela lesena vrata, kajti nočoj ne bo nikogar več, ki bi v njej opravljal večerno molitev. Mir bo za dolgo leto zakraljeval tudi v božjem hramu.

Vstopil je, se s pobožnim srcem približal prav pred oltar in se zazrl v trpeči obraz Marije. Zahvaljeval se ji je za vso pomoč in milosti, ki jih je podeljevala ljudem, kateri so bili tu na počitku. V tišini božjega hrama se je zdelo, da še vedno šepeče zbrana molitev klečečih vernikov pod visoki strop in doni zaupna pesem Mariji v čast. Vse to bo ostalo kot tih odmev v njem in kadar bo v zimskih dneh maševal čisto

sam pred Njo, bo še vedno slutil rahlo drhtenje te pesmi. Preko nje bo povezan z vsemi, ki so svoje prošnje prelili v pesem in jo pustili živeti med temi blagoslovljenimi stenami. Njegova molitev in ta odmev bosta en sam utrip božji Materi v čast...

Globoko se je zatopil v zbrano molitev in ko je čez dolgo dvignil oči, je razbral hvaležnost na Njenem licu.

„Skrben gospodar si in zvest pastir!“ je poslušal Njeno priznanje. „Čez leto bodo spet prišli. K meni in k tebi. Vesela jih bom, ker so dobri in zvesti ljudje. Prijazno jih sprejmi tudi ti, prijateljstvo in iskrenost ti prinašajo. Pa utrip velikega življenja, ki si ga potreben tu ob moji samoti.

Resnično, samoto tolčeva večino leta. Zato privošči v tem času meni in sebi in kraju nekoliko več življenja. Naj pokažejo tudi na zunaj živo gorečnost. Dovolj jim, da smejo ob nedeljah pritrkavati. Zvonovi vabijo vernike in v njihovih srcih budijo gorečnost in veselje. V blagoslovljenem bronastem glasu je tudi moj klic. Pusti ga, naj doni... Morebiti obudi enega od onih, ki ga dolga leta ni slišal in pride k meni. Ta mi bo najljubši... Še to: naj slišijo otroci, kaj je pritrkavanje. Pritrkavanje prazničnemu dnevu! Kako jim naj oče in mati razložita, da je pri meni praznik, če molčijo zvonovi, ki naj oznanjajo

nedeljo čez dolino, od hriba do hriba?“

Pokimal ji je, ne da bi mnogo mislil na rahle očitke. Saj res ni čutil, da bi bil ravnal kaj nápak. Bil je človek notranjosti, globine: tako je tudi ravnal. Kaj bi z zunanjo narejenostjo, našopirjenostjo, zgolj privlačno pobarvanostjo, srce in duša pa sta prazni in se vsak hip moreta sesuti kakor razsušeni sod! Resničnost vere je v odsevu tvojega ravnanja; zato ne potrebuješ zunanje kričavosti. V miru in zatišju boš laže srečal Boga in občutil Njegovo mogočnost.

Kljub temu je privolil v Njen nasvet. Da! So tudi taki ljudje, ki potrebujejo glasnega zvenka zvona, da jih prebudi. Torej...

„Še nekaj: pesem ob večerih je tudi meni všeč. Ljubim mir, a ne prevelike samote. Iskrena pesem razodeva dobro in plemenito srce. Prepevaj jo z njimi! Tako boš prijatelj med prijatelji, predvsem med mladim svetom. Pomisli, da je danes drugačen kot v tvojih časih... Mladost morajo na nek način pokazati. Hvali Gospoda, če jim da ubrati to pot!“

Pobožno se je pokrižal, nato pa obrnil ključ v debelih lesenih vratih.

„Tako! Pojdimo naprej!“ je zašepetal. Psa, ki sta ga spremenjala in ki bosta ostala njegova najzvestejša prijatelja in razbi-

jalca samote, sta ga razumela in šla pred njim.

Zapovrstjo je obiskoval vse hiše: zaprl je okna in zaobrnil ključ v vratih. Povsod praznota, toda še vedno polno tistega tihega zvena življenja, ki se je počasi in le s težavo izgubljal. V sobah ga je srečaval, pred vrati ga je čutil, okrog hiš se je kakor kadilo motal, pod brajdami, med drevjem, povsod je naletel nanj. Povsod šepet besed, odmev pesmi, odgovor vriska. Življenje, ki ni hotelo umreti...

Pri zadnji hiši je obstal, se ozrl proti večerni strani v nebo, kjer je zahajalo sonce in zamahnil z roko: preveč mislim le na preteklost! Ta je že za zavesami večnosti. Zdaj pride moj čas: na mizi me čakajo kupi knjig, revij, časopisov, ki jih ni bilo mogoče pregledati, še manj prebrati. Zdaj začnem spet po svoje živeti: z ljudmi v knjigah se bom pogovarjal, zrasli bodo pred mano z vsem polnim življenjem in še vedel ne bom za samoto. Ne bom ji pustil, da bi se prikradla k meni. Zunaj bo obraz sive zime in veter bo divjal preko praznih hribov ter prinašal mráz z juga, v moji sobici pa bo dišalo po pomladi in o soncu in o cvetju. V knjigah bo vsega...

Odložil je šop ključev in pri-trdil: „Zdaj pride moj čas!“

Zaprl je vrata stanovanja: zunanje življenje ni smelo notri.

## Aktualnost Kristusa v sodobnem svetu

Kakšno zanimanje opazate v današnjem svetu za Kristusa? Če odgovorite brez premisleka in koj na prvi hip, bi morda rekli, da nobenega. Če pa malo pomislite, pa boste popravili sodbo in priznali, da zanimanje obstoja.

Kaže pa se zanimanje tudi v posebnih in celo čudnih znakih. V zadnjem času so ameriške revije priobčile fotografije mladih hippijev, oblečenih v jopice, na katerih je z velikimi črkami zapisano: Jaz ljubim Jezusa (I love Jesus). Kaj to pomeni? Težko je reči, kot je težko razložiti druga zadržanja te paradoksné mladine, ki ustvarja gesla in navade, ki se bliskovito širijo povsod.

So pa še drugi znaki, npr. v kulturi. Prav je dejal Benedetto Croce, da se ne moremo nehati imenovati kristjane, ker je tako globoko prodrlo v zgodovinski proces človeškega duha, kar je učil Kristus.

Kdor pozna sodobno književnost, ve, kako se pojavlja Jezusova osebnost in nauk v človeškem snovanju, tudi v najbolj posvetnem ali celonjemu sovražnem.

Kristus je namreč na strateških pozicijah obeh poti, od katerih vodi ena k človeku, druga pa k Bogu. Kristus ni zastoj Sin človekov in Sin božji.

# Ribičeve sandale

Z avtorjevim dovoljenjem

*Odlomki iz tajnih zapiskov  
Velikega duhovnika Cirila I.*

Danes je bil dolg in težak dan. Zjutraj me je obiskal direktor Osservatora Orlando Campeggio in mi podal ostavko. Govoril mi je o poizkusu vključitve neke izjave, ki bi jo dobili s podkupnino, v neko zakonsko zadevo pri sv. sodišču. On je bil pri tem poizkusu udeležen. Propadli so. Najbolj me je presenetilo dejstvo, da se ljudje v takšni starosti in pri tolikšni izobrazbi lotijo reševati zadeve na tako smešen način. Ni mi ostalo drugega kakor Campeggiovo ostavko sprejeti, a pohvalil sem njegovo odkritosrčnost in povedal, da pravic na pokojnino ne bo izgubil. Zelo dobro razumem razloge, ki so ga vodili v tej zlorabi zaupanja, a obsoditi si ga ne upam.

Ko je odšel, sem takoj zahteval celoten akt zakonske zadeve Calitri in ga temeljito pregledal skupaj z nekim uradnikom cerkvenega sodišča. Ne dvomim, da je sodišče spričo podanih dokazov prav ravnalo, ko je razveljavilo



Morris West - Pavle Rant  
Ilustriral: Hořimír Gorazd

zakon. A vsa zadeva je imela tudi drugo plat: Konrad Calitri, mo- gočen in vpliven gospod v Italiji, je dolgo časa živel v nevarnosti za svojo dušo. Njegovo pričevanje je nedvomno precej dvomljivo, a sv. sodišče mora soditi le po zuna- njih dokazih. Duše ne more so- diti, ker za to je sodišče samo v spovednici.

Tako sem se znašel v precej čudnem položaju. Kot minister re- publike, Calitri ne spada pod mo- jo oblast. Naši odnosi z vlado so omejeni z dogovori in diplomat- sko delavnostjo. Če začnemo de- bato, lahko Cerkvi napravim ško- do in tudi Italiji, še posebej, ker nisem Italijan. A v duhovnem po- gledu mi je Calitri podrejen. Kot rimski škof sem njegov pastir. In ne samo da imam pravico, ampak celo dolžnost, da poskrbim za nje- govo dušo, če le morem. Zato sem mu sporočil, naj me obišče, ka- dar utegne. Upam, da mi ne bo zavrgel moje duhovniške ponudbe o ureditvi njegove vesti.

Prejel sem drobno pismo Ruth Lewinove, ki mi sporoča, da se je končno odločila in da bo spet za- čela živeti kot praktična katoličan- ka. Zahvaljuje se mi, da sem ji pomagal in jo opogumil k temu ko- raku. Vem, da je to samo del re- snice, a veseli me hkrati, da mi je uspelo srečati se z njo, ko sem se odločil uiti ozkim mejam svo- jega položaja.

Tako sem ponovno lahko ugo- tovil, da pravo bojno polje Cerkve

ni v politiki ali diplomaciji, finan- cah ali v gospodarski utrditvi, ampak na tihih stezah sleherne du- še. Do teh priti, zahteva od vsa- kega duhovnika mnogo čuta in smisla in pa milosti, ki so mu bile dane ob posvečenju. Če torej no- čem doživeti poloma s Konradom Calitrijem, moram veliko moliti in premišljevati o najinem razgovo- ru. Če mi ne uspe, če bo od mene odšel z jezo v srcu, si bom sam napravil novo težavo, kajti hočeš nočeš bom moral z njim razprav- ljati o političnih stvareh dolgo vrsto prihajajočih let.

Predsednik Združenih držav je sprejel Kamenevo pismo in moje pripombe. Njegov odgovor se gla- si:

*„Zdi se, da Kamenev ponuja možno osnovo rešitve na kratko roko. Menim, da moramo doseči bolj sprejemljive pogoje, kot jih ponuja. Je izkušen barantač in ne ponuja vsega hkrati. Ne morem reči, koliko bi zahtevali, dokler načrta ne bomo dodobra preštu- dirali in slišali mnenj svetovar- cev.*

*Vsekakor pa Kamenevu lahko sporočite, da sem pripravljen v tej višini voditi razgovore, ven- dar menim, da bi se morali začeti med diplomati. In on jih mora začeti. Če je torej Kamenev s tem sporazumen, potem verujem prav tako kot Vaša Svetost v vsaj ne- kakšen napredek.*

*Tudi mene skrbi politično oz- račje, v katerem naj bi se razgo-*

voru začeli. Misliti moramo na to, da bomo naleteli na ta ali oni prepir in tudi na propagando. Rabiti jo moramo prav tako kot Rusi. Kljub temu pa moramo paziti, da nam ne bo ušla preko nevarnih mej. Potrebovali bomo vzdušje sodelovanja in dobre volje, in to ne samo v naših razgovorih s člani evropske skupnosti in pa s predstavniki neopredeljenih. V sporazumu, kot si ga zamišljamo, je že toliko utesnjujočih činilcev, da bo težko ohraniti mirno kri in nadzorstvo nad samim seboj pri tolikih preračunanih provokacijah.

Soglašam, v glavnem sicer, s Kamenevim mnenjem o političnem in vojaškem položaju. Tega mnenja so tudi moji svetovalci, ki pritrjujejo možnosti izbruha krize, če se do konca marca ne bo urenila napetost.

Silno me je zanimala Vaša odločitev, da se nameravate odpraviti na pot v Francijo v prihodnjem februarju. Važen dogodek bo to in sprašujem se, kakor vprašam tudi Vašo Svetost, ali ne bi bilo mogoče izrabiti ga v prid vsega sveta.

Razumem, da Sveta Stolica ne more in tudi ne želi začeti političnih pogajanj, bodisi direktnih ali indirektnih, med velesilami. A to pot se mi zdi, da bi Vaša Svetost pomenila osredotočenje upanja na mir in osnovo modre rešitve vseh naših navzkrižij, kar bi takoj ustvarilo ozračje, ki ga potrebujemo.

Vem, da ne bo lahko. Sveta Sto-

lica bo verjetno morala govoriti o deželah, v katerih so njeni verniki najbolj trpeli. A zgodovinska prilika, ki se ponuja, zahteva tudi zgodovinsko velikodušnost. Ne vem, če Kamenev ni na kaj takega mislil, ko Vam je prvič pisal. Zase vem, da jo imam.

Z vsem dolžnim spoštovanjem si dovoljujem namigniti tole: posamezne krščanske Cerkve so na žalost še vedno razdeljene. Dolgo vrsto let pa si že kažejo znak želja o združenju. Če bi torej bilo mogoče pridružiti druge verske skupnosti mirovni prošnji Vaše Svetosti, bi to pomenilo mnogo več.

Vem, da potovanje še ni končno odloženo, in tudi razumem. Lahko pa rečem, da upam in želim, da bi se Vaša Svetost odločila za obisk v Lurdu...

— — —

Goldoni je pismo prebral in vem, da ga grize napetost načrta in hkrati skrajna previdnost, da bi vendarle upošteval vse možne posledice, preden bi se končno odločil.

Namignil je, češ ali ne bi bilo morda umestno razpravljati o tem s člani kurije. Pridružujem se njegovemu mnenju; res je sicer, da je moja oblast popolna, a zdrav čut narekuje, da je o tako važni odločitvi prav in primerno slišati tudi mnenje izkušenih in razgledanih svetovavcev. Menim, da bi bilo dobro poklicati na posvet tudi kardinala Pallenberga iz Nemčije in pariškega kardinala Moranda. Končno smo se odločili in smo za



nadžkofa v Westminsteru imenovali Ellisona. To bi bila primerna prilika, da ga pokličemo v Rim in mu izročimo kardinalski klobuk.

Jean Téliémond je snoči večerjal z menoj. Je zelo suh in tudi precej utrujen. Pravi sicer, da se počuti dobro in tudi redno dela. Srečen je v hiši kardinala Rinaldija in prava prijatelja sta postala. Zavidam Rinaldiju Jeanovo družbo, ker bi mi njegovi pogledi zelo koristili. Rinaldi se mi je pa tudi z lastnoročnim pismom zahvalil za izkazano naklonjenost Leoneju. Priznati moram, da ni bilo toliko dejanje dobrote kot pa preračunanega koraka. Vsekakor, opazili so ga in to mi godi.

Vem, da je Jean zaskrbljen zaradi odločbe sv. oficija o prvi knjigi. Nemogoče je pohiteti s pregledom in prosil sem ga, naj potrpi. Kardinal Leone mi je obljubil, da bo še pred koncem oktobra dostavil obrise dokončnega mnenja. Vidim, da je v tem primeru zelo previden, in da je nad vse pazljivo sicer naklonjen Téliémondu. Kljub temu pa odločno poudarja že sedaj, da ga ne smemo imenovati na nobeno učno mesto, preden se sv. oficij ne odloči.

Mnenja sem, da ima prav, a rad bi se prikopal do tega, da bi ga znal ceniti. Prav zlahka in pristržno se lahko pomenim z drugimi člani kurije, a med Leonejem in menoj je vedno neke vrste zadržanost, nemir celo. Kolikor je to moja krivda, je tudi njegova. Še vedno me moti njegova rimskost...

Georg Wilhelm Forster me je obiskal in oddal sem mu odgovor predsednika Združenih držav. Forster je posebne vrste možiček, ko zna svoje precej nevarno življenje prenašati z navidezno mirnostjo in smislom za humor. Ko sem ga spraševal o njem samem, mi je povedal, da je mati bila Letonka, oče pa Georgijec, da je študiral v Leipzigu in Moskvi in prevzel svoje sedanje nemško ime iz poklicnih razlogov. Je praktičen vernik ruske pravoslavne vere. Ko sem ga vprašal, kako s svojo vestjo spravi v sklad delo za državo brez Boga, mi je zastavil enostavno vprašanje:

„Ali ni prav to, kar tudi Vi poskušate narediti, Vaša Svetost? Služiti materi Rusiji, kot najbolje zmorete? Sistemi preidejo, zemlja pa ostane, in nanjo smo priraščeni kot s popkovnico... Kamenev me razume, jaz razumem njega, drug od drugega ne zahtevava preveč... Bog pa naju razume mnogo bolj, kot si sami mislimo.“

Ta misel me je spremljala ves dan in se mešala z drugimi o skorajšnji krizi, o Jeanu Téliémondu, pa romanju v Lurd in čudnem dogovoru Konrada Calitrija. Včasih se mi vse zamaje, a če nas Bog razume, potem imamo še upanje... Ko pesnik poje, ni nujno, da bi pero razumelo verze. Naj bo glinast vrč cel ali razbit, vedno bo nema priča lončarjeve sposobnosti.

Bo še.

# Dr. Franček Prijatelj - umrl

Dne 3. januarja 1972 je umrl pri Frankfurtu v Nemčiji dr. Franček Prijatelj, slovenski izseljenski duhovnik v Nemčiji.

Dobili smo telefonsko obvestilo, da je tega dne šel z avtomobilom pripravljat slovenski par na poroko. Vozil je po desnem cestišču, iz levega cestišča pa je neki avtomobilist zavozil v ograjo med cestišči in nato priletel v Prijateljev avto. Bil je na mestu mrtev.

Rajni se je rodil 4. oktobra 1929 v Mariboru. Pred vojno se je družina preselila v Ljubljano, kjer je bil njegov oče, rajni prof. Ivan, ravnatelj učiteljsišča. Gimnazijske študije je dovršil v Ljubljani in v Italiji. Bogoslovje je dovršil v Adroqueju v Argentini. Nato je na rimski Gregorijani dosegel licenciat in doktorat iz bogoslovja. Še preje je bil dve leti kaplan v Floridi pri Buenos Airesu. Leta 1964 je prišel za izseljenskega duhovnika v Nemčijo, kjer je s svojimi izrednimi talenti in organizacijskim sposobnostmi uredil dušnopastirsko središče v Mannheimu. Lani je to mesto prepustil nasledniku J. Cimermanu in sam začel novo dušnopastirsko središče v Frankfurtu.

Z vso dušo je živel in delal za naše ljudi in zanje dal tudi življenje. Poleg Slovencev v Nemčiji so mu bili zlasti pri srcu Slovenci v

Argentini, posebej še Slovenska hiša in Slovenska cerkev Marije Pomagaj. Zanju je storil marsikak korak in tudi moralno in gmotno pomoč je rad nudil.

Za večni mir njegove duše <sup>sta</sup> bili v Slovenski kapeli v Buenos Airesu 4. in 11. januarja sv. maši. 4. januarja — takoj po nesreči — so se zbrali njegovi sorodniki in ožji znanci, 11. januarja — nekaj ur pred njegovim pogrebom — pa se je kapela dobesedno napolnila z rojaki.

Z njegovo smrtjo je med izseljenskimi dušnimi pastirji nastala velika vrzel.



# Novice iz Slovenije



## IZ ŽIVLJENJA LJUBLJANKE NADŠKOFIJE

Po najnovejših statističnih podatkih ima ljubljanska nadškofija že približno **720.000 prebivalcev**. V zadnjih 30 letih je narasla za 170.000. Vseh župnij ima sedaj 242.

Pred 30 leti je takratna škofija imela nekaj nad 600 svetnih in okoli 200 redovnih duhovnikov. Danes pa je le 320 svetnih in okoli 200 redovnih duhovnikov. Izven škofije živi 175 svetnih duhovnikov ljubljanske nadškofije.

**Bogoslovcev ima nadškofija trenutno 119** (v 6. letniku 22, v 5, 7, v 4, 19, v 3, 14, v 2, 31 in 1. letniku 14; pri vojakih jih je 5, drugod jih študira 7).

## DUHOVNIŠKI JUBILEJI v l. 1972

Visoke življenjske jubileje bodo v tem letu dosegli: 95-letnico življenja prof. dr. Jože Demšar v Ljubljani, 90-letnico pa Jakob Fatur, bivši nadškofijski dekan, sedaj na Brezjah in Feliks Funtek v Mengšu.

**Biseromašnika bosta:** p. Florijan

Ramšak, DJ, ki živi v Mariboru in Franc Phajfar v Velesovem.

**Zlatomašniki bodo:** v Argentini: Alojzij Košmerlj in Anton Stanonik; v Trstu: dr. Ivan Vrečar; v Avstriji: dr. Jože Jagodic; v domovini: Franc Hiti, Andrej Ilc, Franc Mervec, prof. Anton Moder, Jože Zalokar, Janko Žagar-Sanaval, p. dr. Roman Tominec, OFM, p. Jan-ko Demšar, DJ.

## RAZGOVOR Z DR. DRŽEČNIKOM, MARIBORSKIM ŠKOFOM

Ob srebrnem jubileju škofovske službe je dr. Maksimilijan Držečnik odgovoril na razna vprašanja. Nekatera teh bodo zanimala tudi naše bravce:

**S kakšnim čustvi ste — pred 25. leti sprejeli škofovsko službo?**

Časi so bili takrat za nas zelo težki. Pri eksegezi sem razlagal preroka Izaija. Kakor on sem tudi sam zatrdno veroval, da bo moje poslanstvo neuspešno. Navdihnil me je tudi za geslo: Emanuel — z nami Bog; dodal sem še „in njegova Matja“. Rekel sem si: skušali bomo reševati vprašanja, kj jih bo vsak dan prinašalo življenje. Človeško gledano je bila takrat prihodnost res temna.

Tudi škof Vovk, ki je bil z vami imenovan, in bil posvečen štirinajst dni prej, si je izbral podobno geslo: **Zaupam v Gospoda**. — Kako je sprejela vajino imenovanje takratna politična oblast?

V Ljubljani so bili nejevoljni,

ker sva bila imenovana brez posvetovanja z vlado. V začetku naju niso priznali.

**Kdaj so se začeli odnosj boljšati?**

Pe verskem zakonu leta 1953. Razmere so se bistveno zboljšale leta 1957. Leta 1958 sem mogel prvič v Rim.

**Kaj vas najbolj skrbi v škofiji?**

Vzgoja duhovniškega naraščaja, ker je kljub lepemu številu poklicev še vedno veliko pomanjkanje duhovnikov. Prihodnje leto bomo prvič po vojni za silo na zeleni veji. Mislil sem, da bo to že letos in da bomo imeli nekaj novomašnikov v rezervi, da bi jih lahko poslali na pomoč npr. v primeru bolezni. Pa ni šlo; morali smo vse namestiti in še je neka večja fara ostala brez duhovnika, ko je župnik zbolel. Veliko je starejših župnikov, ki zaslužijo počitek.

**Prihodnost Cerkve na Slovenskem?**

Prihodnost je v božjih rokah. Storiti moramo, kar moremo. Sicer pa mislim, da smo na pravi poti in da smemo upati v nov razcvet življenja. Nekateri pesimisti pravijo, da vse reforme nič ne koristijo, jaz pa sem prepričan, da imajo v sebi kliče Svetega Duha.

## TEOLOŠKI TEČAJ ZA LAIKE V LJUBLJANI

25. novembra se je na teološki fakulteti končal že tradicionalni teološki tečaj za laike. Obsegal je osem predavanj. Naslovi predavanj

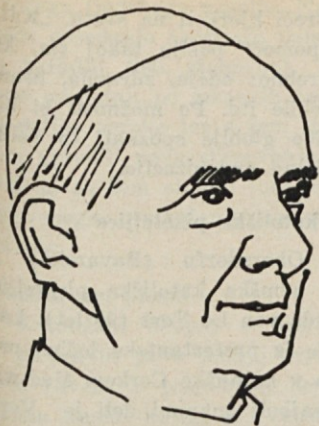
so bili: Biblična teologija na poti v prihodnost (p. Bernardin Sušnik); Filozofske korenine novih teoloških smeri (Franc Turk); Nove perspektive v teologiji upanja (Igor Tuta); Krščansko upanje in slovenska prihodnost (Janez Marolt); Teološki proces za rast svobode v slovenskih množicah (Franc Rode); Nova teološka vizija človekove telesnosti (p. dr. Marijan Šef); Verovati danes (Rudi Koncilja); Izbruh nove teološke rasti in avtoriteta (škof Grmič)

## Mahničovo slavje v štanjelu

Štanjel (Primorska), 21. novembra: V nabito polni štanjelski cerkvi je škof Jenko ob navzočnosti ljubljanskega nadškofa Pogačnika odkril spominsko ploščo škofu Antonu Mahničju. Navzočih je bilo tudi okrog 50 duhovnikov. Na plošči je napisano: „Kjer je resnica, tam je končna zmaga, tako gotovo kot je Bog v nebesih — (Rimski katolik) — dr. Anžon Mahnič 1850—1920 vzgojitelj, pisatelj in urednik v Gorici — škof na Krku — velikemu borcu za resnico in pravico ob 120-letnici rojstva in 50-letnici smrti (štanjelski rojaki).

## Slovenski škofje za božič in novo leto 1972

Slovenski škofje: Jožef Pogačnik, ljubljanski nadškof; Maksimilian Držečnik, mariborski škof; Janez Jenko, koprski škof; Stanko Lenič, ljubljanski pomožni škof in Vekoslav Grmič, mariborski pomožni škof — so za božič in novo leto izdali pastirsko pismo o družini.



# sveti oče je govoril

29. decembra:

**Teološko, liturgično in duhovno  
bogastvo božiča**

Obiščimo danes jaslice. Naš obisk naj bo kratek in preprost. Poglejmo, kaj nam govori božič o treh glavnih vidikih, ki odgovarjajo nekako trem obdobjem cerkvene zgodovine.

V prvi dobi je bilo praznovanje božiča posvečeno predvsem Jezusovemu božanstvu. Srednjeveška pobožnost, ki ni sicer ničesar odvzela doktrinalni vsebini, pa je kazala zanimanje predvsem za Jezusovo človečnost in čustveno doživetje božiča.

ča. Jaslice so pritegnile pozornost vernikov.

Scena rojstva navdihuje vero in pobožnost, umetnost in čustvovanje krščanskega ljudstva.

Prisrčna pobožnost do Jezusa, majhnega otroka, je značilna tudi za današnjo duhovnost. In duhovno otroštvo, ki ga je živela in učila sv. Terezija Deteta Jezusa, je eden najbolj živih tokov sodobne krščanske religioznosti.

## PREPRIČEVANJE IN NAVDUŠEVANJE

8. januarja je Pavel VI. govoril 400 vzgojiteljem. Geslo zborovanja je bilo: „Vzgoja v tehnološki družbi“. „Preveliko strogost in ustrahovanje,“ je dejal papež, „naj nadomestita prepričevanje in navduševanje. To velja posebej pri moralni vzgoji, pri kateri je mladina tako občutljiva za vsakršno vsiljevanje.“

## Stalni odbor škofovskih sinod

Na zadnji škofovski sinodi je bil izvoljen naslednji stalni odbor: **Evropa:** kardinali Hoefner (Nemčija), Tarancón (Španija), Wojtyła (Poljska); **Afrika:** msgr. Thiandoum (Senegal) in kardinala Duval (Alžir) ter Malula (Kongo Kinshasa); **Amerika:** kard. Krol (ZDA) in škofa Lorscheider (Brazil) in McGrath (Panamá); **Azija, Oceanija in Avstralija:** škofje Cordeiro (Pakistan), Cahill (Avstralija) in Fernandes (Indija). Poleg teh imenuje papež še tri člane po svoji uvidevnosti. Odbor šteje skupaj 15 članov.

# svetovne



# novice

## Nov samostan

V Randolu v Franciji je bil konec lanskega leta ustanovljen nov benediktinski samostan. Stoji sredi mirnega, samotnega pogorja. Novi samostan „Naše Gospe iz Randola“ je vzbudil marsikatero kritiko zaradi gradbenih stroškov, zaradi stroge naslonitve na staro v bogoslužju in zaradi hotene izolacije od sveta. Menihi so na to odgovarjali, da je bil prav to njihov namen: ostati čimbolj zvesti starim izročilom.

## 25-letnica „Katoliške pomoči“

Leta 1946 je bila v Franciji ustanovljena „Katoliška pomoč“, po namenu enaka nemški Caritas. Vsa leta jo vodi njen ustanovitelj msgr. Rhodain (71 let). Središče ima v Parizu s 619 uradniki in vso moderno pisarniško organizacijo. V 24 ali 48 urah

po nesreči kjerkoli na svetu, „Katoliška pomoč“ pošlje takoj tja, kar je potrebno: odeje, zdravila, hrano, avtomobile itd. Po možnosti bi bilo zanimivo globlje spoznati to veliko dobrodelno organizacijo.

## Smrt katoliške pisateljice

V Obersdorfu (Bavarska) je umrla nemška katoliška pisateljica Gertruda von Le Fort (95 let). Leta 1926 je iz protestantske ločine prestopila v katoliško Cerkev. Med njenim najbolj znanimi deli je „Veronikin prt“.

## Obsodba proti ljudski Kitajski

Msgr. Kuo, škof v Salamini in predsednik škofovske konference na Formozi, je dejal, da je izključena sprava med Vatikanom in komunistično Kitajsko ter je ostro obsodil naklonjenost ZDA in zahodnega sveta ob sprejemu komunistične Kitajske v Organizacijo združenih narodov.

## „Varnost države“...

P. Villanueva, iz družbe klareti-jancev, je tretji od duhovnikov, katerim je bil v enem letu prepovedan povratek v Nicaraguo. Ti so v svojih govorih ponovno obsojali državno korupcijo in socialne krivice v de-želi. Oblastj so navajale „varnost države“ kot razlog za izgnanstvo teh duhovnikov.

## Škofija = 280 stanovanj

Msgr. Arns, nadškof v Sao Paulu (Brazil) živi odslej naprej sredi pre-

prostega ljudskega naselja. Na zemljišču dosedanje škofijske palače bodo zgradili 280 stanovanj, ki jih bodo prodajali po zmernih cenah in na daljše obroke ter s tem izkupičkom zgradili nova stanovanja. Nadškof je ob tem objavil tudi uporabo cerkvenega premoženja za socialne potrebe.

### Ljudsko sv. pismo

Katoličani skupaj s protestanti so pripravili prvo izdajo sv. pisma nove zaveze v poljudnem nemškem jeziku. Naslov knjige je „Vesela vest — v današnjem nemškem jeziku“.

### Izvoljen po žrebanju

Novoga koptskega patriarha so izvolili na starodaven način: pri volitvah je vlekel listek iz žare slep deček iz zavetišča za slepe. Potegnil je list z imenom pomožnega škofa šenuda, 57-letnega znanstvenika, ki sodeluje pri razgovorih s katoliško Cerkvijo. To je 117. patriarh „Aleksandrije in vse Afrike“.

### Nova nagrada materi Tereziji

Nagrada Josepha Kennedyja za leto 1971 so podelili Albanski materi Tereziji za njeno človekoljubno delo v službi bolnikov v Kalkuti (Indija).

### Nemška Cerkev pod Hitlerjem

Odpor Cerkve proti Hitlerjevemu režimu je bil v Nemčiji veliko močnejši, kot se navadno misli. O tem priča nad tisoč strani debela dokumentacijska knjiga, ki jo je izdala bavarska Katoliška akademija. Objavlja številne listine iz let od 1934

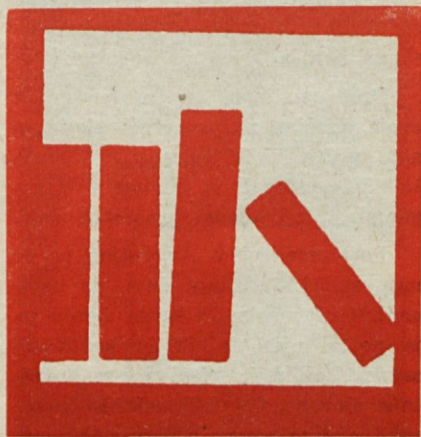
do 1944, ki jih je po 26 letih hitlerjanskega zloma dovolil objaviti nemški državni arhiv v Koblenzu.

### Važna visoka šola

Po večletnih pripravah je začel delovati v Jeruzalemu ekumenski inštitut za višje teološke študije. Usanovil ga je papež Pavel VI. na pobudo protestantskega koncilskega opazovalca Skydsgaarda. Vzdrževalo ga bo več zasebnih ustanov. Za rektorja inštituta so imenovali podtajnika kongregacije za verski nauk, lovanjskega profesorja Moellerja, podravnatelja pa sta protestant in pravoslavni Grk. študentov je 20 in so različnih veroizpovedi.

### Novomašniki zadnjih treh let

Leta 1971 je bilo na Poljskem posvečenih za duhovnike 480 bogoslovcev; leta 1970 381 novomašnikov in leta 1969 406 novomašnikov. V poljskih velikih semeniščih je danes 4299 bogoslovcev.



# med nami v Argentini



## Smrt Marijana Marolta

11. januarja je po daljši bolezni umrl v San Maritnu, v predmestju Buenos Airsea, pri skoraj 70. letih odvetnik in umetnostni zgodovinar Marjan Marolt.

Veliko je deloval v Sloveniji v gospodarskem in kulturnem pogledu. Raziskal in objavil je kulturne spomenike Vrhniške dekanije in Celjskega okraja.

Pred partizani se je umaknil s svojo družino najprej v Avstrijo in nato v Italijo. V begunskih taboriščih je poučeval na gimnaziji in organiziral tudi drugo prosvetno delo.

Po preselitvi v Argentino se je najprej lotil ročnega dela, po ustanovitvi Slovenske kulturne akcije pa je postal njen tajnik in vodja pisarne. Veliko je pisal v vse tukajšnje slovenske publikacije in napisal tudi dve povesti: Zori, noč vese-

la in Življenje in smrt Ludvika Kavška. V Duhovno življenje je pisal o slovensko versko-narodnih običajih in o slovenskih umetnikih.

Bil je silno dober človek in prepričan katoličan. Težave begunskega in izseljenskega življenja je prenašal vdano in brez pritoževanja. Bralci in uredniki DŽ ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

## Misijonska veletombola

Slovenska misijonska zveza v Buenos Airesu priredi vsako leto na nedeljo po Jezusovem razglasenju na prostranem vrtu Athenea Don Bosco misijonsko veletombolo. Letošnja je bila že enaindvajseta. Po peti uri popoldne se je prireditev začela. Številke sta klicala Ladislav Lenček CM in Lojze Rezelj. Dobitkov je bilo nad 400. Tudi letos je na tombolo prišlo zelo veliko rojakov in na ta način podprlo delo naših misijonarjev.

## Pristavski dan

V nedeljo, 16. januarja, je sloveska srenja, ki se zbira na Pristavi v Castelarju, praznovala pristavski dan. Kljub hudj vročini in kasnejši plohi se je zbralo veliko ljudi. Ob 11. uri je dr. Alojzij Starc daroval sv. mašo. Pred skupnim kosilom sta ob zvokih argentinske in slovenske himne krajevna predsednika SDO in SFZ, Marija Kopač in Polde Golob, dvignila na drog argentinsko in slovensko zastavo.

Popoldanski spored je začel pod-



predsednik Pristave M. Boh. Slav-  
nostni govornik je bil prelat Fran-  
ce Novak, v prosvetnem delu pa so  
nastopili otroci Prešernove šole z  
deklamatorskim prizorčkom, Janko  
Vasle in Polde Malalan z instru-  
mentalno-pevskim nastopom in folk-  
lorna skupina v narodnih nošah s  
4 plesi.

### Počitniški dnevi

V poletnih mesecih, ko ni redne-  
ga šolskega pouka, se zbirajo naši  
otroci na počitniških dnevih v slo-  
venskih krajevnih domovih. Pod vod-  
stvom vaditeljev in vaditeljic se  
vršijo počitniški dnevi v dopoldan-  
skih urah ob torkih v Slomškovem  
domu v Ramos Mejiji, ob sredah pa  
na Pristavi v Castelarju in Našem  
domu v San Justu.

### Počitnice

Po vrnitvi otroške kolonije je od-  
šla v slovenski počitniški dom San  
Esteban v cordobskih hribih dekli-  
ška kolonija pod vodstvom Majde  
Pahor. Tam je tudi več naših družin  
na počitnicah.

Pred hudo vročino v Buenos Ai-  
resu se je umaknilo nekaj rojakov  
tudi v obmorske kraje Mar del Pla-  
ta in Miramar, nekateri pa so šli  
tudi v Bariloče in Mendoza.

Od tistih, ki so ostali v Buenos  
Airesu, se hodijo mnogi kopat v ko-  
palni bazen na kinto Sloge in v  
bazen na kinto „Naša domačija“,  
ki je last nekaterih rojakov iz San  
Justa in od drugod, ki so jo otvorili  
v nedeljo, 2. januarja 1972.

### Blagoslovitev temeljnega kamna Slovenske cerkve Marije Pomagaj v Buenos Airesu

Ob zelo številni udeležbi rojakov  
je msgr. Anton Orehar na sveti ve-  
čer med polnočnico blagoslovil te-  
meljni kamen za slovensko cerkev  
Marije Pomagaj na zemljišču Slo-  
venske hiše v Buenos Airesu. Nova  
cerkev bo versko središče vseh Slo-  
vencev v Argentini in verski spo-  
menik našim žrtvam.

Na fotografiji vidimo msgr. A.  
Oreharja med blagoslovom, ob njem  
pa arh. Marijana Eiletza in g. Jer-  
neja Štefeta.

(Foto L. Erjavec)



UVODNIK	Odkrijva občestveno razsežnost molitve! ..	129
SODOBNA VPRAŠANJA	Če hočeš mir, delaj za pravičnost .....	130
	Kršćanstvo — vera križa .....	136
	Vprašujete — odgovarjamo .....	144
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Oženjeni Peter in celibat .....	134
	Bogoslužni koledar .....	140
	Versko stanje v Španiji .....	150
RAZNO	Film: Nekoč je bil vlak... ..	142
	Stanko Skvarča o Lujanu .....	147
	P. Leppich razlaga sv. pismo .....	153
	Spomini na mater .....	156
	Dr. Franček Prijatelj umrl .....	184
LITERATURA	Potj in srečanja .....	176
V DRUŽINI	Legendarni oče — na krhkem podsčavku ...	162
	Košček raja na zemlji .....	165
	Spraševanje vesti o pglavitnih grehah ...	167
	Naši problemi .....	168
ZA MLADINO	Anketa o vernosti francoskih fantov .....	171
	Da se boš laže spovedal .....	172
	Ker te ljubim .....	173
ROMAN	Ribičeve sandale .....	180
NOVICE	Novice iz Slovenije .....	185
	Svetvone novice .....	186
	Sv. oče je govoril .....	187
	Med nami v Argentini .....	190

## „Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

### **Poverjeniki:**

**ARGENTINA:** Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

**ZDA:** Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

**KANADA:** Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

**TRST:** Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

**ITALIJA:** Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzia, Italia.

**AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

### **Naročnina:**

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah je zaradi sedanjih gospodarskih razmer 50.— pesov za one, ki jo bodo poravnali do konca marca 1972. Pozneje bomo morali pri določitvi naročnine upoštevati nadaljnje gospodarske spremembe; v ZDA in Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingerov; v Italiji 2.800 lir; drugje protivrednost dolarja.

### **Denarna nakazila na naslov:**

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

**NASLOVNA STRAN** „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: arh. Jure Vombergar.



INRI



I  
II  
III  
IV  
V

VI  
VII  
VIII  
IX  
X



יהודה

